Jaargang 115. Zondag, 9 Maart 1856. No. 30.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

GASFABRIEK TE GRONINGEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, als daartoe door den Raad gemagtigd, roepen bij deze op alle diegenen, die genegen mogten zijn om te solliciteren naar de **vacerende Betrekking** van **OPZIGTER bij de STEDELIJKE GASFABRIEK** aldaar, om daarvan door de inzending van een VERZOEKSCHRIFT, gestaafd met de noodige GETUIGSCHRIFTEN, te doen blijken vóór **den 15den April 1856.**

Aan deze Betrekking is verbonden eene VASTE JAARWEDDE van *f* 700, — het genot van VRIJE WONING en van GAS tot verlichting en COKES tot verwarming.

Bij voorkeur zal acht worden geslagen op hen, die als Opzigter aan eene Gasfabriek werkzaam of althans met de Gasfabrikaadje bekend zijn en voldoende bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag kunnen overleggen.

GRONINGEN, 3 Maart 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

HERIJK.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen bij deze ter kennis van allen, die daarbij belang hebben, dat de **HERIJK** van **LENGTEMATEN** en **GEWIGTEN** in deze Gemeente zal plaats hebben,

voor de Ingezetenen, wonende in de letters E, F, G en H, van den 10den tot en met den 14den Maart e.k.;

voor die in de letters I, K, L en M, van den 17den tot en met den 21sten Maart e.k.;

voor die in de letters N, O, P en Q, van den 25sten tot en met den 28sten Maart e.k.;

voor die in de letters R, S, T en U, van den 31sten Maart tot en met den 4den April e.k.;

voor die in de letters V, W, X, IJ en Z, van den 7den tot en met den 11den April e.k.;

telkens van 9 tot 12 en van 2 tot 5 uur.

De belanghebbenden worden ten ernstigste gewaarschuwd, om op de hierboven vastgestelde tijden hunne **Maten** en **Gewigten** ter **Herijk** aan te bieden, ten einde zich vrij te waren van de straffen, op hun verzuim ten deze bepaald bij Koninklijk besluit van den 30sten Maart 1827 (*Staatsblad* no. 13); — voorts worden zij **opmerkzaam** gemaakt, dat de **Maten**, alvorens ter IJking te worden aangeboden, behoorlijk moeten worden **schoon gemaakt.**

GRONINGEN, 25 Februarij 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Groninger Straatvuilnis.

PUBLIEKE VERKOOPING op WOENSDAG den 12den Maart 1856, ten Huize van de Wed. KOOPS te *Zuidbroek.*

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

De vierde zitting van het congres, op l.l. Dingsdag, heeft drie uren geduurd. Dit is alles wat wij daarvan kunnen mededeelen. Wel *zegt men* dat de zaken goed zijn afgeloopen en wordt ook gewag gemaakt van de punten die zouden zijn besproken, maar wij zullen ons er niet bij ophouden, daar de laatste dagen het wantrouwen omtrent alle in omloop zijnde geruchten zeer hebben versterkt. Zelfs zij, die men het best ingelicht waande omtrent hetgeen in het congres voorviel, zijn gebleken den bal het verst te hebben misgeslagen. Een bewijs te meer, dat de geheimhouding door de gevolmagtigden trouw wordt in acht genomen en dat men voorzigtig moet zijn in het aannemen van berigten die geene officiële bron aanwijzen.

Bij onze opvatting van de onderteekening der vredespreliminairen, zoo als wij die in ons vorig nommer hebben uiteengezet, hebben wij voor heden niet veel meer te voegen. In 't oog loopend vooral is de onverschilligheid, waarmede lord *Palmerston* die onderteekening in het Parlement mededeelde, als eene zaak van geene of zeer weinige beteekenis. Dit komt te meer uit door vergelijking met een artikel der *Post*, welk ministerieël blad zegt: » De onderteekening der preliminairen toont dat de onderhandelingen vorderen. Zij bewijst dat tot hiertoe in de beraadslagingen der conferentie geene nieuwe moeijelijkheden opgerezen zijn, en dat de onderhandelaren het dusver eens zijn geworden. Inzonderheid moet men onderstellen dat Rusland nu reeds in het algemeen bekend is gemaakt met den geest en de strekking der bijzondere bedingen, die de verbonden mogendheden krachtens het haar voorbehouden regt aan de hoofdvoorwaarden willen toevoegen, en het heeft dus in hetgeen het daarvan weet geen bezwaar tegen de onderteekening der preliminairen gezien. Bij de nadere omschrijving der bedingen kunnen nog allerlei moeijelijkheden oprijzen; maar de onderteekening der preliminairen is een feit welks gewigt evenmin miskend als overdreven behoort te worden."

Minder gewigt hecht het ministeriële avondblad *de Globe* aan de onderteekening der preliminairen. » Uit dezen stap kan alleen opgemaakt worden, zegt dat blad, dat men het op de conferentie eens geworden is over de uitlegging der voorstellen die den grondslag der onderhandelingen uitmaken; maar daar de bewoordingen dier voorstellen, ter vermijding van alle misverstand, met zorg gekozen waren, zijn de zaken, uit het politieke oogpunt beschouwd, daarmede inderdaad slechts weinig verder gekomen dan het punt waartoe zij door de zending van den graaf *Esterhazy* naar Petersburg gebragt waren."

Bij degenen, die aan de onderteekening der vredes-preliminairen niet zulk een overgroot gewigt gehecht hadden, is de hoop op spoedige herstelling des vredes door den inhoud der troonrede geenszins verzwakt. Zoo zegt het *Journal des Débats*: » Over het geheel is de toon dezer rede verzoenend en geschikt om de hoop op vrede, die reeds door de opening der conferentiën opgewekt was, te bevestigen. Zij getuigt van volkomen eenstemmigheid tusschen de verbonden mogendheden. Opmerkelijk vooral is de zinsnede betrekkelijk den Keizer van Rusland, zijn opregten wensch naar vrede en zijne vastberaden toetreding tot het Oostenrijksche voorstel."

De Fransche dagbladen schijnen zich overigens niet te durven wagen aan eene beoordeeling van de keizerlijke troonrede, of zoo zij nog iets daarvan zeggen, zooals het *Journal des Débats*, dan is het een slaafsche weerklank er van; maar van eene beoordeeling is geene spraak. Dit zou trouwens voor de dagbladen al te vermetel zijn, daar zelfs de voorzitter van het wetgevend ligchaam in zijn antwoord op de troonrede (zie onder Parijs) geen eigen oordeel over den tegenwoordigen toestand heeft uitgesproken, maar zich geheel aan het gezegde van zijne keizerlijke majesteit gehouden heeft.

De Engelsche dagbladen bespreken allen de redevoering van Keizer *Napoleon* en vellen daarover in 't algemeen een gunstig oordeel. De *Globe* zegt, dat de Keizer het verledene, het tegenwoordige en de toekomst der Oostersche verwikkelingen uit hetzelfde oogpunt beschouwt als de Engelsche regering en het Engelsche volk. De *Times* is van oordeel, dat de Keizer een al te groot vertrouwen stelt in den goeden afloop der onderhandelingen. De *Daily News* zegt, dat Keizer *Napoleon* een buitengewoon talent bezit voor het schrijven van dergelijke redevoeringen. De *Chronicle* verheugt er zich over, dat de Fransche souverein de dweepzieke ijveraars voor den vrede, niet naar den mond gepraat heeft. De *Herald* meent daarentegen uit het document te kunnen opmaken, dat Frankrijks hulpbronnen zeer zijn uitgeput. — Zoo als men ziet, loopen de gevoelens nog al uit een. Men kan dan ook in waarheid in de troonrede vinden al wat men er in zoekt. Zij kan zoowel de vredes- als de oorlogspartij bevredigen, of, wil men liever, geen van beide.

De Pruissische *Zeit* laat zich over de aanspraak des Keizers aldus uit: » Zij is niet meer dan de manifestatie eener hoop op vrede. Die hoop had Europa, van het oogenblik dat Rusland de vijf waarborgs-punten aannam. In hoeverre door de conferentie aan die hoop een fondament is gegeven, is ons niet bekend. Wel zeide men, dat die verwachting zich grondde op matiging en billijkheid der partijen. Men weet dus alleen dit: de conferentie beweegt zich nog in het stadium der *hoop.*"

De Parijsche correspondent van *le Nord* deelt ook in die goede verwachtingen die algemeen omtrent den vredelievenden afloop der onderhandelingen gekoesterd worden. Wat de drie eerste punten van het Oostenrijksche voorstel betreft, gelooft hij, dat, zoo daaromtrent nog verschil mogt bestaan, dit weldra zal worden uit den weg geruimd. Het vierde voorstel betrekkelijk de Christelijke bevolking in Turkije is werkelijk reeds te Konstantinopel door de Porte in overeenstemming met de verbondene mogendheden geregeld. » Het is eene merkwaardige omstandigheid, zoo lezen wij verder, dat Rusland, 't welk daaraan geen deel heeft genomen, ten gevolge van de uitkomsten des oorlogs, is bevonden veel meer te hebben erlangd, dan het door het orgaan van prins *Mentzikoff* had gevraagd in het belang der in het Turksche rijk gevestigde Christenen. Het vierde voorstel houdt in, *dat Rusland na den vrede zal worden uitgenoodigd* om aan de verdere onderhandelingen der mogendheden deel te nemen; en inderdaad het zal voor Rusland eene ligte opoffering zijn om zich te vereenigen met de uitkomsten van eene onderhandeling, welke, na twee jaren oorlogs, als de zegepraal der zending van prins *Mentzikoff* moeten worden aangemerkt.

» Alsnu blijft nog het vijfde voorstel ter regeling over. De goede overeenstemming over de vier eerste punten heeft in werkelijkheid een einde gemaakt aan het verschil, 't welk tot den tegenwoordigen oorlog aanleiding heeft gegeven. Maar dit vijfde voorstel staat in verband met andere aangelegenheden, dan de integriteit van het Turksche rijk. De oorlogvoerende mogendheden hebben zich daarbij, zoo als men weet, het regt voorbehouden om *in het algemeene Europesche belang*, boven en behalve de vier grondslagen van waarborg, bijzondere voorstellen ter spraak te brengen. De uitdrukking » *Europeesch belang*" heeft in de conferentie te Parijs bezwaar opgeleverd. Niet alleen de Russische gevolmagtigden, maar ook die der andere mogendheden hebben gevraagd, of de vertegenwoordigers, uitmakende de conferentie te Parijs, van geloofsbrieven waren voorzien waaruit bleek, dat zij bevoegd waren om in vraagstukken *van een Europeesch belang* te beslissen?

Of het niet billijker en regelmatiger zijn zoude, dat de belangen van Europa met medewerking van datzelfde Europa wierden geregeld? Het schijnt dat deze bedenkingen aan de gevolmagtigden van het hoogste gewigt zijn voorgekomen, derwijze zelfs, dat deze nadere instructiën van hunne respective regeringen hebben gemeend te moeten vragen. Het zou alzoo mogelijk zijn, dat de conferentie in een congres wierd veranderd voor de regeling der vraagstukken, voortspruitende uit het vijfde punt, en voor het stellen onder den waarborg van geheel Europa van de genomene beschikkingen tot uitvoering van de vier eerste voorstellen. In geval daartoe wordt besloten, dan zullen uit den aard der zaak de onderhandelingen nog gedurende een meer of minder langen tijd moeten worden voortgezet, en zal de duur van den wapenstilstand eene verlenging behooren te ondergaan."

De adjudanten-generaal des Keizers van Rusland de graven *Schouwaloff* en *Levascheff*, zijn als koeriers uit Petersburg den 7den dezer te Berlijn aangekomen en onverwijld naar Parijs voortgereisd.

De jongste brieven uit Konstantinopel gewagen weder van de moeijelijkheden die zoowel het Turksche gouvernement als de partikulieren door de storing van den geldsomloop en de depreciatie van het papiergeld ondervonden. Ook nu weder is het oude en gemakkelijke middel, de uitgifte van nieuw papiergeld, als redmiddel gekozen en heeft de Porte wederom voor honderd millioen piasters nieuw papiergeld uitgegeven.

Om goede uitvoering te geven aan hare hervormingsplannen, heeft de Porte bepaald, dan een aantal gouverneurs van provinciën zullen vervangen worden. Men heeft op nieuw het bewijs verkregen, dat dit hoog noodig was. Een der voornaamste gouverneurs, *Rusten*-pacha, gouverneur van Adrianopel, had zich bij de Fransche legerhoofden zeer bemind gemaakt, door de welwillendheid en den ijver, waarmede hij alles, wat voor de verbonden legers noodig was, had aangevoerd. Het is echter gebleken, dat die ijver werd aangewakkerd door eigen voordeel. Hij eischte als gouverneur natuurlijk de diensten op der boeren voor de transporten; maar terwijl de verbonden generaals hem daarvoor vergoeding verleenden, kregen de boeren zoo goed als niets voor hunne diensten. Vroeg men ossen voor de voeding, de pacha leverde ze haastig. Maar terwijl hij ze het stuk voor 80 gulden in rekening bragt, betaalde hij aan de boeren slechts 40 uit. Lord *Redcliffe* heeft nagegaan, dat de pacha zich op die wijze met *f* 140,000 heeft verrijkt, die hij genoopt is geworden terug te geven. Nog is ontdekt, dat hij eene pachthoeve, die, 9 uren in omtrek, aan den staat verviel, omdat de bezitter zonder erfgenamen was gestorven, voor een spotprijs zich heeft willen toeëigenen; hij was daarover zelfs in briefwisseling getreden met een ambtenaar te Konstantinopel. Die brief is in handen gekomen der regering. *Rusten* is voor 2 jaren naar Klein-Azië verbannen, en zijne handlangers hebben evenzeer straf bekomen.

Vorst *Ghika*, van Moldavië, heeft aan den Divan eene proclamatie ter goedkeuring aangeboden, ten einde de vrijheid van drukpers in zijn land in te voeren.

Het besluit, dat de wapenstilstand gesloten is, werd den 28sten Febr. in de Krim bekend. Den volgenden dag is onmiddellijk tot eene algeheele schorsing der vijandelijkheden besloten.

SPANJE.

Blijkens de berigten uit Madrid van den 28sten Februarij, heeft de generaal *Espartero* eene gelegenheid aangegrepen om openlijk zekere geruchten tegen te spreken, die door de vijanden der thans in Spanje bestaande orde van zaken sedert eenigen tijd uitgestrooid werden. Hij gaf aan eene deputatie van de gewapende burgerij der hoofdstad, die hem den 27sten met zijne verjaring kwam geluk wenschen, het volgende antwoord: » Onze vijanden zullen mij altijd bereid vinden om u op den weg des roems voor te gaan. Het zal hun niet gelukken tweedragt onder de leden des kabinets te stichten. De generaal *O'Donnell*, mijn hooggeschatte ambtgenoot, die in alles met mij overeenstemt, en ik, wij zijn meer dan ooit doordrongen van het besef van hetgeen gedaan moet worden om ons vaderland gelukkig te maken; en zoolang de wetgevende vergadering ons hare ondersteuning niet onttrekt, kunnen wij u verzekeren, dat de vrijheid, de troon en de dynastie van *Isabella II* door geen wezenlijk gevaar bedreigd worden. Ik ben reeds 63 jaren oud, en tot de hoogste waardigheden in den lande verheven; het eenige wat nog mijne eerzucht kan streelen, is Spanje gelukkig te maken. Ik maak staat op uwen voorzigtigen en moedigen bijstand in de taak die ik op mij genomen heb en welke ik naar mijn pligt en zonder zwakheid zal vervullen."

PORTUGAL.

Volgens een door den Franschen *Moniteur* medegedeeld schrijven uit Lissabon, schijnt Portugal thans eene betere toekomst te gemoet te gaan. Sedert vier jaren heerscht er rust en vrede in het land; de geschillen, die vroeger de bevolking verdeelden, geraken in vergetelheid. De willekeurige conversie der Portugesche staatsschuld, die, zegt de berigtgever van het officiële blad, wel niet met de strikte eischen en billijkheid, maar toch met het welbegrepen belang van de schuldeischers gelijk van de schatkist overeen kwam, is nu gewettigd door de te Londen getroffen schikking tusschen den Portugeschen minister van financiën en de houders van Portugesche schuldbrieven. De uitvoerhandel in zout en wijn gaat aanmerkelijk vooruit sedert hij niet langer een monopolie van eene partikuliere maatschappij is, terwijl de toenemende invoerhandel het verlies, hetwelk de schatkist door de verlaging van het tarief der invoerregten geleden heeft, denkelijk weldra geheel zal vergoeden.

Maar vooral verwacht de briefschrijver veel goeds voor Portugal van den aanleg van bruikbare wegen, inzonderheid van spoorwegen, waarvoor het gouvernement thans met allen ijver werkzaam is. Geen ander land, zegt hij, kan door de verbetering zijner communicatie-middelen zoo veel vooruitgebragt worden als Portugal; omdat geen ander land daarin nog zoo achterlijk is. Thans is aldaar de eerste straatweg over eene lengte van 67 kilometers voltooid, en de eerste regelmatige diligencedienst in werking gebragt, van Lissabon tot Coïmbra. Groote financiële bezwaren bestaan er nog tegen de uitvoering der spoorwegplannen; maar zij zijn, naar het oordeel van den briefschrijver, niet zoo groot, dat zij de krachten des gouvernements en de hulpbronnen des lands te boven gaan.

DUITSCHLAND.

In der tijd is gemeld, dat onderscheidene Silezische edellieden een dankadres aan den Keizer van Rusland hadden gerigt, wegens de door hem betoonde vredelievende gezindheid. Dit adres is door een der onderteekenaars, den baron *v. Budberg*, opgezonden en deze heeft een antwoord van den Keizer *Alexander II* ontvangen, waarin de Keizer de onderteekenaars van het adres dank zegt voor hunne gevoelens en te kennen geeft, dat ook hij het spoedig herstel en eene duurzame verzekering van den vrede wenscht en de hoop koestert, dat de allergenadige God de gebeden verhooren zal, die hij en alle eveneens gezinden deswege omhoog zenden.

— In de zitting van den landdag van Saksen-Weimar is den 1sten dezer eene langdurige en vrij levendige discussie gehouden over de weder-invoering der doodstraf. De regering had daartoe een wets-ontwerp ingediend. Het voorstel is echter met eene meerderheid van twee stemmen (16 tegen 14) verworpen.

— De Leipziger sterrekundige dr. *Jahn* heeft eene brochure uitgegeven ten betooge, dat de komeet van 1556 zich weder eerlang zal vertoonen. Daarin wordt ook een overzigt gegeven van de thans bekende periodische kometen.

— De opper-rabbijn te Maagenburg, dr. *Philippson*, heeft zich, in overeenstemming met de hoofden der belangrijkste Israëlietische gemeenten in Pruissen, met een adres tot den Keizer der Franschen gewend, het verzoek inhoudende, dat bij de verzekering der regten en vrijheden der Christelijke onderdanen van de Verhevene Porte, ook eenige zorg moge worden gedragen voor de verzekering der vrijheden en regten der Turksche onderdanen, welke de Israëlietische eeredienst belijden. De inzender heeft berigt uit Parijs bekomen, dat dit adres door den Franschen Keizer is aangenomen.

— De commodore *Watson* heeft op last der Britsche admiraliteit de reede van Kiel verlaten Het Engelsche eskader zal zoodra mogelijk de Oostzee instevenen, om de blokkade der Russische havens te hervatten.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 5 Maart.

Hoewel ook hier het publiek eenigzins ongeduldig naar den uitslag der onderhandelingen te Parijs wachterde is, wint het gevoelen, dat de vrede er het gevolg van zijn zal, meer en meer veld.

— In de zitting van het Lagerhuis van eergisteren avond vestigde de heer *Layard* de aandacht van het huis op den tegenwoordigen stand der betrekkingen tot Perzië, liep de geschiedenis van het jongste geschil door en betoogde dat een oorlog met Perzië onstaatkundig was, wijl Perzië zich dan bij Rusland zou aansluiten. Lord *Palmerston* verdedigde de staatkunde der regering en de stappen, door den Engelschen zaakgelastigde, sir *Murray*, gedaan en verklaarde ten slotte, dat Engeland zich niet in oorlog met Perzië bevond, maar dat sir *Murray* naar Bombay het verzoek had gedaan twee kleine schepen in de Perzische golf te zenden om de Britsche belangen in Buschir te beschermen.

Generaal *de Lacy Evans* stelde daarna voor om eene commissie van onderzoek te benoemen betreffende den aankoop van rangen in 't leger. Men weet, dat een vaandrigsplaats *f* 5400,— kost, de plaats van luitenant *f* 8400, van kapitein *f* 21,600, van majoor *f* 38,400, die van luit.-kolonel *f* 54,000. Die aankoop is verderfelijk voor het leger, maar ze bezorgt den staat jaarlijks 96 millioen gulden inkomen.

Lord *Palmerston* antwoordde, dat hij in abstracto was tegen het stelsel van het koopen van officiersplaatsen. Niemand zou het in den zin komen dat voor te stellen, indien thans voor het eerst een leger moest zamengesteld worden. Maar thans, nu het zoo lang bestaan had, was het geheel iets anders. Immers was het zoo naauw zamengeweven met al de beschikkingen betreffende het leger, dat de grootste omzigtigheid vereischt werd, indien tot de afschaffing besloten zou worden. Ook moest er dan eene wijze worden gevonden, om officieren, die door ouderdom of zwakte niet langer konden dienen, uit het leger te verwijderen, en deze wijze vorderde vele uitgaven. De officieren die hunne plaats gekocht hadden, zouden aanspraak hebben op eene vergoeding, waardoor de staat op vele, ja zeer vele kosten zou gebragt worden. Indien echter sir *de Lacy Evans* zijne motie mogt intrekken, dan zou hij er voor zijn, dat eene gemengde commissie van burgers en krijgslieden wierd benoemd, ten einde het onderzoek voort te zetten, dat eene vroegere commissie begonnen had nopens de bevorderingen bij het leger.

Sir *de Lacy Evans* trok daarop zijne motie in.

— De *Chronicle* zegt, dat lord *Palmerston* noodzakelijk vallen moet, wanneer de vrede gesloten wordt, en wel als noodzakelijk gevolg daarvan. » Een permanent ministerie, zonder meerderheid in het Parlement, is, zegt het blad, van het standpunt der Engelsche constitutie eene anomalie; het blijkt toch dagelijks al meer en meer, dat lord *Palmerston* slechts in het geval van oorlog over het Lagerhuis gebieden kan. Het publiek beschouwt hem als eene soort van dictator in krijgsnood; in de oogen van zekere partij komt hij slechts als een accident voor; de whigs beschouwen hem als een usurpator, en met uitzondering van eenige getrouwen, wien hij eene soort van persoonlijke bewondering heeft weten in te boezemen, bezit hij in het Lagerhuis geen staatkundigen aanhang, terwijl ook het Hoogerhuis zich ernstig tegen zijne binnenlandsche staatkunde aankant. Eene Parlements-ontbinding, die hem voor 3 of 4 maanden welligt eene digt aaneengesloten meerderheid zou verschaft hebben, zal nu, daar alles den vrede aanduidt, dit oordeel over lord *Palmerston* niet anders dan bevestigen."

— Aangaande den vreeselijken brand in den afgeloopen nacht, omstreeks vijf uur, in den koninklijken schouwburg van Covent Garden, uitgebarsten, terwijl aldaar een gemaskerd bal plaats had, wordt nader medegedeeld, dat de aanwezige gemaskerden in de grootste angst en verwarring den schouwburg waren ontvlugt, terwijl de vlammen zich reeds dreigend in de lucht verhieven en aan alle kanten rondom zich grepen. Het gevaar werd het eerst bespeurd door het vallen van eene plank, die brandend te midden van het tooneel op de voeten van een der aanwezigen nederstortte. Andere

brandende voorwerpen vielen bijna gelijktijdig op de dienstdoende konstabels neder. De ware oorzaak der ramp is nog onbekend, maar het gebouw is nagenoeg geheel vernield. De brand werd juist ontdekt terwijl het laatste couplet van het volkslied werd aangeheven. Zoo ver men weet, zijn geene menschen omgekomen.

— De vlugtelingen welke zich hier bevinden, zijn, sedert er over het herstel van den vrede gehandeld wordt, in de weer om Engeland in den zin van de *revolution universelle* te bearbeiden, om het te beduiden dat het in den tegenwoordigen oorlog door *Louis Bonaparte* is bedrogen geworden. » Engeland is geïsoleerd," dit is thans de stelling welke de dagbladen der vlugtelingen ingang trachten te doen vinden, en waar ook de organen der Chartisten gretig mede instemmen. Opmerkelijk is een dezer dagen uitgekomen boekje, onder den titel van » *Louis Bonaparte* en het geheim des oorlogs," hetwelk blijkbaar van een kantoor der vlugtelingen afkomstig is. Daarin wordt onder anderen gezegd: » Onder de Napoleontische overleveringen bevindt zich ook een hoofdartikel — » Wraak tegen Engeland, wraak voor St. Helena." » De weg ter wraak" zoo heet het verder, » is dikwijls een sluwe, een verborgene, een satanische." De tegenwoordige oorlog schijnt den schrijver zulk eene slangenkronkeling. » Wij hebben het herhaaldelijk en luid gezegd (vervolgt hij), dat eene zoodanige Bonapartisch-Engelsche alliantie eene historische anomalie, eene groote ongerijmdheid is. Nadat het *Louis Napoleon* gelukt is, Engeland in den oorlog te wikkelen, het tot ontzaggelijke uitgaven te noodzaken, zijne gansche land- en zeemagt te leveren tot eenen oorlog, waarvan de armzalige resultaten volstrekt in geene evenredigheid staan met de inspanning van Engeland; nadat eindelijk *Louis Napoleon* de weinige voordeelen van den oorlog in den zak gestoken, en aan den Britschen leeuw slechts het bloot nalezen overgelaten heeft, wenscht *Louis Napoleon* den — *vrede*. Engeland, dus vervolgt de schrijver, kan in dezen oorlog niet met eere terug. Wee Engeland echter, als het afzonderlijk zoude willen handelen! De regeringen van het vaste land haten Engeland, en loeren maar op het oogenblik om het te vernederen. Engeland heeft een trouwen, een magtigen bondgenoot noodig, en deze is — de *revolutie!* Één wenk, één woord, ééne daad, en alle onderdrukte volken van het vaste land staan onder de wapens!" — Ziedaar de gedachten van die vlugtelingen. Hoe velen of hoe weinigen hun het oor leenen, weet men niet, doch dat hunne inblazingen op den duur zonder eenig gevaar zouden zijn, schijnt wel niet met grond te kunnen volgehouden worden.

— Gedurende het laatste halfjaar van 1855 zijn in het vereenigde koningrijk 21,646,688 dagbladstempels uitgegeven; bij gevolg werden er even zooveel nommers gedrukt. Daarvan kwamen op Engeland 15,498,094, op Wallis 193,860; op Schotland 2,680,122 en Ierland 3,274,612.

— Sedert verscheidene dagen zijn arbeiders met een duikertoestel bezig uit het bij Folkestone gezonken groote schip *Josephine Willes* onderscheidene voorwerpen naar boven te brengen; zoo heeft men reeds al het tafelzilver en eenige koffers opgehaald en zal men trachten ook de lading te bergen, indien het weder niet onstuimig wordt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 Maart.

Gisteren is de eerste zitting gehouden van het wetgevend ligchaam. De voorzitter, graaf de *Morny*, heeft die geopend met eene redevoering, waarin hij de troonrede ten hoogste prijzende, als zijne overtuiging uitdrukt, dat die bij allen de innigste voldoening zal hebben te weeg gebragt en aller vaderlandsliefde zal hebben gestreeld. » En inderdaad, vervolgde hij, welke deugd heeft aan Frankrijk ontbroken. Het heeft gestreden met kracht, met geduld, met belangeloosheid, met menschelijkheid. Het is te gelijker tijd rustig, werkzaam, gastvrij en liberaal geweest. Daarom heeft het eene morele zegepraal behaald, gewigtiger dan veroveringen geven, en het heeft de sympathie en het vertrouwen der wereld verworven. De reden daarvan is, dat twee bijna strijdige hoedanigheden op den troon zijn vereenigd; kracht en gematigdheid. Die korte maar roemrijke tijd, die Frankrijk weder in den eersten rang der volken heeft geplaatst, zal eene voorname plaats in de geschiedenis innemen. Gij hebt daaraan deel, door uwe medewerking zonder voorbehoud. Thans mogen wij hopen, dat de goede geest en de menschelijke gevoelens der uitstekende mannen, die belast zijn met de onderhandelingen, er in zullen slagen de moeijelijkheden uit den weg te ruimen en een einde te maken aan het lijden van Europa. Vol vertrouwen in de liefde en in de zorgen des Keizers voor zijn volk, voor zijne waardigheid en zijne belangen, mogen wij reeds bij voorbaat onze gestadige medehulp hem toezeggen, wat er ook gebeuren moge."

De heer *Morny* is na het uitspreken dezer woorden zeer luide toegejuicht.

In die zitting is de begrooting der staatsuitgaven en inkomsten voor 1857 ingediend. Deze sluit, gelijk alle keizerlijke begrootingen, met een groot batig saldo, en wel van *f* 7,323,190.30. De uitgaven, gewone en buitengewone, zijn geraamd, op *f* 805,152,152.90, en de inkomsten op *f* 812,475,413.20. De buitengewone uitgaven, die de staat van oorlog medebrengt, en de middelen tot goedmaking daarvan zijn in deze begrooting niet begrepen.

Ook de senaat heeft gisteren zijne eerste zitting gehouden. *Jerôme Napoleon* woonde die bij. Ook generaal *Bosquet* en *Canrobert* waren aanwezig.

— De 140,000 miliciens, ligting van 1855, zijn tot werkelijke dienst opgeroepen. Het tijdstip van hun vertrek zal later worden vastgesteld.

— Graaf *Walewski*, de voorzitter van het congres, heeft minstens tweemaal daags een onderhoud met den Keizer; buitendien loopt uit de congreszaal een telegraafdraad in het kabinet des Keizers, waarlangs de minister dus gedurende de zitting met den Keizer kan corresponderen.

— De studenten en werklieden zijn bij circulaire opgeroepen om deel te nemen aan manifestatiën op aanstaanden Vrijdag, bij gelegenheid der behandeling in hooger beroep van de niet door den Keizer begenadigde veroordeelde studenten van prof. *Nisard*.

— De keizerlijke maatschappij van huurrijtuigen stuit thans op ernstige moeijelijkheden, doordien meer dan 800 koetsiers dier maatschappij zaamgespannen hebben om een hooger loon te verwerven. Niet aan hunnen wensch voldaan wordende, hebben zij elke dienstverrigting geweigerd. De politie heeft zich de zaak moeten aantrekken en er hebben zelfs reeds arrestatiën plaats gehad.

— Te Calais heeft men uitmuntend geslaagde proeven genomen met kanonnen, wier loopen, door middel eener boormachine van nieuwe vinding, even zoo getrokken zijn als die der Miniégeweren. De daarmede op een afstand van zesduizend meters afgeschoten holle projectilen, hadden de kracht om zes voet door te dringen in een zwaar gemetselden muur, waarna zij uitbarstten en groote verwoesting aanrigtten. Indien deze uitvinding werkelijk veroorlooft om op een afstand van 4- à 6000 meters bres te schieten, dan zal de geheele vestingbouwkunde wel eene hervorming dienen te ondergaan.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 6 Maart.

In de zitting van de Tweede Kamer van heden zijn ingekomen: een wetsontwerp tot inkoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld ten bedrage van tien millioen gulden, en een tot verhooging van hoofdstuk VII der staatsbegrooting voor 1855 (pensioenen).

In deze zitting heeft de nieuwe minister van koloniën verklaard, dat naar zijne overtuiging de afschaffing der slavernij in de West-Indiën door godsdienst en menschelijkheid werd geboden. Z. Exc. zou er zich op toeleggen om de groote schuld, die in dit opzigt op Nederland rustte, te kwijten. Er moet echter met de meeste behoedzaamheid gehandeld worden. Er zijn inlichtingen in de West-Indiën gevraagd. Nadat deze zullen ontvangen zijn, zal de verbetering der reglementen niet achterblijven.

De heer *van Lennep* heeft zijn voorstel betreffende de staatsloterij ingetrokken, daar de minister van financiën heeft verzekerd, dat de zaak door de regering wordt onderzocht, met het doel om de loterij te behouden, doch de gebreken, waaraan deze inrigting lijdt, te verbeteren.

— In de zitting van den hoogen raad der Nederlanden van gisteren, heeft de heer advokaat-generaal *Deketh* zijne conclusie genomen in de zaak van den heer mr. *P. L. de Lom de Bery*, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, en notaris te Venlo, en geconcludeerd tot toewijzing van de namens de administratie gedane vordering en veroordeeling van den gedaagde in de kosten. De uitspraak is bepaald op den 26sten Maart aanstaande, te 2 uur.

— De bij besluit van den 5den September 1855 ingestelde staatscommissie om op te sporen en te overwegen de oorzaken, den invloed en de middelen tot bedwang van de toenemende circulatie van vreemde muntspeciën hier te lande, is in de afgeloopene week vergaderd geweest. Men verneemt dat zij binnen kort haar verslag aan de Regering zal uitbrengen, en vleit zich, dat eerlang krachtdadige maatregelen zullen kunnen genomen worden tot wering van den omloop van Belgische centen, met welke in sommige oorden aanzienlijke geldsommen plegen betaald te worden, en tot beteugeling van den omloop van Pruissische thalers en onderdeelen van dien, tegen eenen, voor den minderen man zeer nadeeligen vasten koers van *f* 1.80 per thaler.

HAARLEM, 5 Maart.

In de zitting van den gemeenteraad van heden is door den voorzitter kennis gegeven, dat bij hem het officiëel berigt is ontvangen, dat het arrest, waarvan in de vorige bijeenkomst sprake is geweest, van wege den procureur-generaal bij het hof van Noord-Holland aan den heer *Salvador* is beteekend; — dat het hem, na ingewonnen informatiën, is voorgekomen, dat art. 366 van het Wetboek van Strafvordering van kracht is gebleven, en dat er derhalve geen bezwaar bestaat om den heer *Salvador* (die afwezig was en is gebleven) in de vergadering toe te laten.

Verder is gelezen een brief van burg. en weth., houdende, dat in eene conferentie met de hoofd-commissie voor het oprigten van een metalen standbeeld voor *Laurens Janszoon Koster*, hun is te kennen gegeven, dat al de beletselen tegen de oprigting van dit standbeeld thans uit den weg zijn geruimd, en dat zij hoopt, dit standbeeld in 't begin van den aanstaanden zomer aan de stad Haarlem te kunnen overgeven; — dat men zich voorstelt, daar een nationaal feest van te maken, 't welk door de tegenwoordigheid van Z. M. den Koning, de leden der hooge regering en een aantal belangstellenden zal worden verhoogd.

Dien ten gevolge verzoeken burg. en weth. magtiging om voorloopig ter bestrijding der vereischte uitgaven, een bedrag van *f* 5000 beschikbaar te stellen, — waartoe met algemeene stemmen wordt besloten.

MIDDELBURG, 4 Maart.

Men schrijft ons uit Oostburg den 1sten dezer: » Heden werd in het huis van bewaring alhier gevankelijk binnengebragt zekere *Pieter Huyge*, arbeider, wonende te Schoondijke, oud omstreeks 36 jaren.

Deze persoon, die reeds 11 jaren in de gevangenis heeft doorgebragt en eerst voor ongeveer 4 maanden uit eene 5jarige gevangenis was ontslagen, heeft zich andermaal dezer dagen aan diefstal schuldig gemaakt, en zou op den 27sten Febr. j.l. door de marechaussées der brigade Oostburg worden gearresteerd, zoodat de kommandant met een' zijner onderhoorigen zich naar de woning van *Huyge* tot voorschreven einde begaven.

Deze, de marechaussées vermoedelijk hebbende zien aankomen, bereidde zich op tegenstand voor, zoodat toen een marechaussée zijne woning wilde binnentreden, hij (*Huyge*) met een geweer op hem aanlegde, onder bedreiging van te zullen schieten zoo hij niet dadelijk terugweek. De marechaussée hierop niet verdacht, week onmiddellijk achter den zijgevel van het huisje terug, van welke gelegenheid *Huyge* gebruik maakte om te ontsnappen, tevens zijn geladen geweer met zich nemende. Volgens gerucht, heeft hij daarna zich eenigen tijd in het eiland (Yzendijke), werwaarts hij de wijk had genomen, opgehouden, zonder dat het der politie gelukken mogt hem in handen te krijgen. Hierdoor misschien stoutmoediger geworden, waagde hij het gisteren namiddag onder de gemeente Schoondijke terug te keeren. De politie hiervan onderrigt, was hem dan ook al spoedig op het spoor, en ontdekte dat hij eene arbeiderswoning, waarin zich alleen de vrouw en 2 jonge kinderen bevonden, was binnengegaan, en waarin hij zich als het ware verschanste; althans toen de politie hem aanmaande om zich over te geven, weigerde hij dit volstandig, steeds dreigende van te zullen schieten, vrouw en kinderen te zullen ombrengen, het huis te zullen in brand steken, enz., wanneer men hem mogt willen arresteren, terwijl hij steeds, hetzij de genoemde vrouw, hetzij een der kinderen als schild gebruikte, ten einde zich te vrijwaren voor het geweervuur, wanneer daartoe eventueel toevlugt werd genomen. Middelerwijl waren de burgemeester van Schoondijke met meerdere politiebedienden aldaar aangekomen, en toen eerstgenoemde met den brigadier *Sijs* stonden te beraadslagen, loste *Huyge* zijn geweer op die personen, waardoor de brigadier in de dij werd getroffen (naar het schijnt is slechts een der hagels het vleesch ingedrongen, zoodat de wond niet gevaarlijk is). Later zijn ook de heer kantonregter van dit kanton, en op diens requisitoir een detachement militairen van Breskens ter plaatse gekomen, alwaar zich ook reeds eenige gewapende schutters van Schoondijke, alsmede verscheidene gewapende en ongewapende burgers uit deze en omliggende gemeenten (men zegt wel 200 personen) bevonden. Herhaalde pogingen om hem te bewegen zich over te geven waren aanvankelijk vruchteloos, terwijl zijne bedreigingen, voornamelijk opzigtens de vrouw en kinderen, de justitie deden aarzelen, geweld te gebruiken. Ten gevolge zijner weigering bleef het huis door de justitie, militairen, in één woord door de geheele menigte, gedurende den geheelen nacht bewaakt. Gedurende den nacht loste *Huyge* nogmaals een geweerschot, zonder echter iemand te kwetsen. Bij het aanbreken van den dag bespeurde hij echter dat alle hoop om te ontkomen ijdel en alle wederstand vruchteloos worden zou; na herhaalde wederspraak met de justitie, verklaarde hij zich eindelijk bereid tot vrijwillige overgave, en stelde zich, na op last zijne geweren te hebben afgeschoten; (hij had er toen 2) in handen der justitie. Dat een blik van tevredenheid op ieders gelaat zigtbaar was, behoeft wel geen betoog, en wel niet het minst op dat van de aldaar in de nabijheid wonende landlieden, aan wien hij, volgens het gerucht, zware bedreigingen had gedaan. Het ware te wenschen, dat deze booswicht thans voor immer voor de maatschappij onschadelijk kon worden gemaakt."

Den 3den dezer is genoemde *Huyge* in het huis van verzekering alhier binnengebragt.

MAASTRICHT, 4 Maart.

Men verneemt dat de regtsvordering, door den Staat tegen de gemeente Maastricht, tot afgifte van de gebouwen, die het rijk als zijn eigendom opvordert, is ingesteld, en dat de gemeente zich tegen die vordering in regten zal verdedigen; zich hoofdzakelijk op de verjaring beroepende.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 8sten Maart.

Alle leden zijn tegenwoordig.

In behandeling wordt genomen:

1) *Ontwerp-besluit tot betaling eener som van f 7924.21½, wegens verpleegkosten van bedelaars in de koloniën van de maatsch. van weldadigheid, over de vier laatste maanden van* 1854. — Vastgesteld, nadat de voorzitter, op eene vraag van den heer LOHMAN, geantwoord heeft, dat de stad tot die betaling verpligt is.

2) *Ontwerp-besluit tot wijziging van de begrooting over* 1855, *ten gevolge van het in de vorige zitting genomen besluit nopens het armwezen.* — Vastgesteld, onder goedkeuring van Ged. Staten.

3) *Tweede adres van de wed.* WIEGMAN *te Finsterwolde*, daarbij aanbiedende voor den afstand van het vroeger gevraagde stuk grond, eene som van *f* 150. Ook is nog een adres ingekomen, waarin gevraagd wordt, dat het verzoek van de wed. WIEGMAN niet worde toegestaan. — In handen van de poldercommissie gesteld.

4) *Rapport nopens het concept voor de reglementaire bepalingen op het beheer en de verdeeling van het massaal fonds in deze provincie*, bij monde van den heer DOMMERING. De commissie deelt o. a. eene missive mede van den inspecteur der sted. belastingen over de wijze, waarop het best zal kunnen worden voorzien in de surveillance op de belasting op wijn en sterken drank.

De commissie is van oordeel, dat het concept zal kunnen worden vastgesteld; de daarin gebragte veranderingen zijn, volgens haar oordeel, allen verbeteringen. Zoo dit gevoelen door den raad wordt gedeeld, stelt zij voor het concept onverwijld aan Ged. Staten ter goedkeuring op te zenden.

Overeenkomstig het gevoelen van den heer inspecteur deelt de commissie de wijze mede, waarop in deze gemeente de surveillance zou dienen te geschieden. Zij wil echter minstens 12 personen daarmede belast hebben en stelt voor den heer REINDERS te benoemen tot commies der eerste klasse; ZUIDEMA, SPANJAARD en JANSSEN tot commiezen der tweede klasse; KLENKE, SPIER, JAGER en HUIZINGA tot commiezen der derde klasse, en VAN DER REE, FRANSSEN, RICHIE en VAN DER LINDEN tot commiezen der vierde klasse. Zij stelt de bezoldiging voor als volgt: voor de eerste klasse *f* 600, voor de tweede *f* 475, voor de derde *f* 400 en voor de vierde *f* 350.

Ten slotte adviseert zij te besluiten 1) de voorgestelde reglementaire bepalingen alsnu vast te stellen en onverwijld ter goedkeuring aan Ged. Staten op te zenden, 2) te kennen te geven, dat voor de rigtige surveillance het getal commiezen, de klassificatie en de bezoldiging worden bepaald zooals boven is opgegeven en de daarbij genoemde personen worden aanbevolen.

Burg. en weth. geven nog in overweging om als derde punt hier bij te voegen, dat, waar in het concept gesproken wordt van gemeente-ontvanger, worde bijgevoegd » of wie nader met de ontvangst ten gevolge van een later te nemen raadsbesluit zal worden belast."

De heer QUINTUS acht deze bijvoeging onnoodig.

De heer DE SITTER ziet daarin bepaaldelijk strijd met de gemeentewet, die zegt, dat de ontvanger belast is met de ontvangst der gemeente-inkomsten en niet wil, dat deze aan een ander persoon wordt opgedragen.

De heer VAN HEIJNINGEN BOSCH ziet dien strijd met de gemeentewet niet in en zou dus voorzigtigheidshalve wel voor de bijvoeging zijn.

De heer OUDEMAN stelt, om de geopperde moeijelijkheid te ontgaan, voor, in het raadsbesluit aan Ged. Staten te kennen te geven, dat de raad in zijn geheel wenscht te blijven aangaande de aanstelling van den gemeente-ontvanger.

De conclusie van het rapport wordt hierop aangenomen. De voorgestelde bijvoegingen vonden geene genoegzame ondersteuning.

5) *Rapport over het stedelijk gymnasium.* De beraadslaging over dit rapport is nog al vrij uitvoerig geweest. Om de kortheid van den tijd kunnen wij die thans niet in haar geheel mededeelen, doch komen in een volgend nummer daarop terug.

De heeren CREMERS en DE SITTER ontwikkelden de redenen, waarom zij tegen het rapport hunne stem zullen uitbrengen. Zij gelooven, dat de voorgestelde maatregelen zijn *palliatief*, niet *curatief*, — ze zullen geene genezing aanbrengen in den ziekelijken toestand van het gymnasium. De laatste stelde nog als amendement voor om, zoo het rapport werd aangenomen, te besluiten, dat in het reglement de regelen zullen worden opgenomen, waarnaar het geven van prijzen en het handhaven van orde en tucht op het gymnasium zullen worden geregeld.

De heeren GEERTSEMA en LOHMAN verdedigden het plan van verbetering, terwijl bovendien nog door eenige andere heeren hun gevoelen omtrent deze zaak werd medegedeeld.

Ten slotte werd de conclusie van het rapport aangenomen met 21 stemmen tegen 2 (van de heeren *Cremers* en *de Sitter*), terwijl het amendement van den heer DE SITTER werd verworpen met 12 tegen 11 stemmen. (*Voor:* de heeren *Dommering*, *Mesdag*, *Doornbosch*, *Edelinck*, *Roelfsema*, *van Houten*, *Cremers*, *Onnes*, *Meijer*, *de Sitter* en *van Heijningen Bosch*).

Na lezing der korte notulen wordt de zitting gesloten.

GRONINGEN, 8 Maart.

Vrijdag l.l. heeft ter openlijke teregtzitting der arrondissements-regtbank alhier, de installatie plaats gehad van mr. A. MODDERMAN, als benoemd regter-plaatsvervanger in genoemde regtbank.

— In de vergadering van de commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt van heden is tot plattelands-heelmeester bevorderd de heer J. AARSEN, scheepsheelmeester.

— Gisteren is van de werf van den scheepsbouwmeester H. NIJHUIS te Sappemeer te water gelaten het galjootschip *Regina*, groot ruim 90 roggelasten, zullende bevaren worden door kapit. E. W. VAN DUINEN van Groningen, voor rekening eener reederij, onder directie van de heeren WIJNNE en BARENDS, cargadoors te Groningen.

— Men deelt ons mede, dat de buitengewoon vette jonge koe, welke op heden avond (Zaturdag) bij J. H. JOOSTEN, in de Gelkingestraat, zal worden geslagt en morgen aan den balk te bezigtigen zijn, een gewigt houdt van 1270 halve Ned. ponden.

— Bij den commissaris des Konings is deze week voor Banda enz. weder ingekomen van de gemeenten Winsum *f* 11,50, Middelstum *f* 6,22 en Bedum *f* 35.

— Eergisteren is bij T. S. DIJKSTRA te *Visvliet* eene vaalbonte kalfdragende koe met 39 weken dragt afgekalfd, longziek geworden, op last van den burgemeester van Grijpskerk gedood en bij de lijkopening ook werkelijk door de longziekte aangetast bevonden.

— Naar men ons mededeelt, zal er heden avond te Sappemeer eene comparitie worden gehouden van de voornaamste heeren scheepsbouwmeesters, handelaren en reeders van Hoogezand en Sappemeer, om voorloopig te beraadslagen over een plan tot het graven van een kanaal van Sappemeer door het Schildmeer naar Delfzijl, ten einde op die wijze een kanaal te zien tot stand gebragt, dat beter aan de behoeften voldoet van den zoo aanzienlijken scheepsbouw in die koloniën, dan de thans bestaande waterweg over Groningen naar de Zoutkamp, waar allerlei kunstmatige beletselen de vrije ontwikkeling van den reusachtigen scheepsbouw en nijverheid van die koloniën belemmeren. Hoewel het natuurlijk nog ver van de verwezenlijking van dit plan af is, hoopt onze berigtgever toch, dat de stad Groningen haar waar belang bij tijds zal begrijpen en door eene tijdige wegruiming dier beletselen een plan zal weten te voorkomen, dat de welvaart der provincie en meer bepaald der veenkoloniën allezins zoude bevorderen, doch voor den bloei der stad zeer verderfelijk zoude worden.

— Volgens den officiëlen staat, was de wettig gedomicilieerde bevolking op den 31sten December 1855 in de onderscheidene gemeenten van deze provincie als volgt: Groningen 33.968, Haren 2779, Noorddijk 1137, Hoogezand 6456, Sappemeer 3402, Slochteren 7370, Aduard 1960, Ezinge 1867, Grootegast 3468, Grijpskerk 2820, Hoogkerk 1076, Leek 4530, Marum 3531, Oldehove 2358, Oldekerk 1052, Zuidhorn 2374, Appingedam 3376, Bierum 3223, Delfzijl 4608, Loppersum 2479, Stedum 1863, Ten Boer 3750, 't Zandt 2797, Adorp 1181, Baflo 2278, Bedum 3606, Eenrum 2557, Kantens 2198, Kloosterburen 1545, Leens 3257, Middelstum 1882, Uithuistermeeden 3591, Uithuizen 2976, Ulrum 2736, Uskwerd 1678, Warffum 1961, Winsum 1995, Beerta 3320, Bellingewolde 3426, Finsterwolde 2005, Nieuwe Pekela 4485, Nieuwe Schans 976, Onstwedde 3895, Oude Pekela 4238, Vlagtwedde 2318, Wedde 1680, Winschoten 4489, Meeden 1315, Midwolde 3267, Muntendam 2171, Nieuwolda 1575, Noordbroek 2064, Scheemda 3852, Termunten 2597, Veendam 8329, Wildervank 6234 en Zuidbroek 1840, totaal 199.761.

— Het bestuur der *algemeene vereeniging tegen het pauperisme bij de arbeidende klassen van den minder gegoeden stand*, heeft zich in een adres tot de Tweede Kamer gewend over het wetsontwerp op het lager onderwijs, uit overtuiging, dat de zedelijk-godsdienstige opvoeding der lagere klassen het eenig afdoend middel is ter voorkoming der armoede.

Tot die opvoeding nu moet de Staat door het openbaar onderwijs den grond leggen, door goed onderwijs te doen geven en te doen ontvangen. Het bestuur twijfelt er niet aan, of volgens dit wetsontwerp zal de Staat goed onderwijs doen geven, in ruime lokalen, van goede hulpmiddelen voorzien, door een genoegzaam aantal goed opgeleide onderwijzers, die van en dus ook voor hunnen post kunnen leven, en onder behoorlijk opzigt staan. Maar dat onderwijs moet ook worden ontvangen. De wetgeving moet er tegen waken, dat niet de ouders of voogden, 'tzij uit onverstand, 'tzij uit onverschilligheid, 'tzij om zelve niets of minder te doen, de kinderen laten werken of ledig te huis houden, in plaats van hen naar de school te zenden.

Het bestuur wijst er op, dat het burg. wetboek uitdrukkelijk aan de ouders de verpligting oplegt om hunne minderjarige kinderen te onderhouden en op te voeden. Tot bereiking van dit voorschrift der wet, wenscht het bestuur dat bij de wet worde bevolen dat er aan alle kinderen lager onderwijs zal gegeven worden, zonder hetwelk toch in onze eeuw geene opvoeding denkbaar is.

Maar ook de toestand der maatschappij heeft er behoefte aan, dat het ontvangen van lager onderwijs algemeen worde gemaakt. Nederlands burgers zijn gereed, voor de armhuizen en gevangenissen en hunne bewoners het noodige op te brengen, doch kunnen ook verwachten, dat de wetgeving de maatregelen zal nemen, welke noodig zijn om deze lasten zoo min drukkend te maken als mogelijk is. Welnu, zij zorge voor het schoolbezoek, en de lasten voor armwezen en regtspleging zullen aanmerkelijk afnemen. Bovendien: nog geschieden er vele aanrandingen van eigendommen en personen; veilig kunnen wij nooit worden, nooit zeker zijn tegen dieven, moordenaars en oproermakers, nooit kan de Staat zeker zijn, dat zijne burgers niet tot smokkelaars en vrijbuiters worden opgekweekt, tenzij de kennis, de deugd en de godsvrucht meer gemeengoed zijn geworden. En deze worden het niet, dan door algemeene opvoeding, welke in de lagere scholen moet aanvangen.

Verder dringt het bestuur er nog op aan, dat in de wet worde bepaald, dat in iedere gemeente althans *eene* voorbereidende school voor kinderen van behoeftigen en minvermogenden besta, en dat het maken van bepalingen omtrent de koepokinenting, waardoor het schoolgaan der kinderen wordt tegengegaan, worde verboden.

Het bestuur besluit zijn adres met het verzoek, dat in de aanhangige wet op het lager onderwijs worde opgenomen:

1) Doelmatige strafbepalingen tegen de ouders die hunne kinderen boven zes jaren oud, niet laten onderwijzen.

2) Eene bepaling, waardoor ook het bestaan van voorbereidende scholen in de gemeenten, gebiedend wordt voorgeschreven.

3) Eene bepaling, waarbij verboden worden alle bepalingen in plaatselijke verordeningen of provinciale reglementen, waardoor het schoolgaan der kinderen op eenigerlei wijze wordt belemmerd.

AANBESTEDINGEN en HERVERPACHTING.

Op MAANDAG den 17den Maart e.k., des middags te 12 uur, zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Groningen*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT in het 1ste District, aan het lokaal van het Provinciaal Bestuur te *Groningen*, in het openbaar worden aanbesteed, bij enkele inschrijving:

Het maken en plaatsen van vier Tolboomen en aanhooren op den weg in het Noordoostelijk gedeelte der Provincie, als:

Een op den Zijtak van Schatsborg *naar* 't Zandt; *— twee voor de Tolheffing bij* Kokshorn, *en wel een op den doorgaanden weg en een op den zijtak naar* Spijk, *— en een op den zijtak naar* Bierum; *alles onder bijlevering der noodige materialen.*

Nog zal alsdan worden herbesteed, bij enkele inschrijving:

Het bouwen van een Tolhuis bij den Tolboom no. 2 te Sappemeer, *op den weg van* Martenshoek *naar* Winschoten.

Tevens zal op dien dag op nieuw worden verpacht, bij inzetting en opbod, aan den meestbiedende en laatstverhoogende, bij het uitgaan van waslicht en zullende het bod moeten geschieden per jaar:

1) *De Ontvangst der Tolgelden aan den tolboom op den weg te* Uithuizermeeden, *waarbij geen provinciale woning bestaat, voor den tijd van drie jaren, ingaande met den 1sten Mei 1856, des middags te 12 uur, en eindigende den 1sten Mei 1859, op hetzelfde uur.*

2) *Idem der Tolgelden aan den tolboom tusschen de* Borger-Compagniesterbrug *en de* Jagerswijk, *of het zoogenaamde Broeksterdiep, met de daarbij behoorende woning en gronden, onder de gemeente* Sappemeer, *voor den tijd van vijf jaren, ingaande met den 1sten Mei 1856, des middags te 12 uur, en eindigende den 1sten Mei 1861, op hetzelfde uur.*

3) *De Woning gediend hebbende voor den Klokluider voor het veer op* Delfzijl *en* Winschoten, *staande en gelegen aan het Damster- en Winschoterdiep te* Groningen, *voor den tijd van drie jaren, ingaande met den 1sten Mei 1856, des middags te 12 uur, en eindigende den 1sten Mei 1859, op hetzelfde uur.*

De bestekken, benevens de voorwaarden liggen op de gewone plaatsen ter lezing, terwijl nadere informatiën en aanwijzing in loco benevens de vereischte inlichtingen kunnen worden aangevraagd bij den Hoofd-Ingenieur en bij den Ingenieur van den Waterstaat te *Groningen*.

KERKNIEUWS.

SLOCHTEREN, 5 Maart. Heden heeft de kerkeraad der Herv. gemeente alhier, ten gevolge van het bedanken van den weleerw. heer *P. C. Begemann* voor de op z.e.w. uitgebragte beroeping, op nieuw een tweetal predikanten aan den unicus collator jonkheer *Wiardus Hora Siccama van Slochteren* aangeboden, bestaande uit de weleerw. heeren: *A. M. Meijer*, pred. te Vries, prov. Drenthe, en *J. Eisveld Bosch*, pred. te Niezijl.

ROTTERDAM, 5 Maart. Uit het vroeger vermeld drietal is heden tot predikant bij de Ned. Herv. gemeente alhier beroepen ds. *J. J. van den Broek*, te Oegstgeest.

— Te Arnemuiden is andermaal met eenparige stemmen tot pred. beroepen ds. *A. P. A. du Cloux*, te Oldebroek.

— Ds. *A. P. A. du Cloux*, predikant te Oldenbroek, heeft het beroep naar Oud-Alblas aangenomen.

— Ds. *J. W. Felix* te Heeg heeft voor de beroeping naar Opheusden bedankt. Erkentelijk voor de eer der beroeping, heeft hij tevens een bankbiljet van *f* 25 ten behoeve der diaconie-armen geschonken. Dit antecedent zou den heer *Felix* nog wel eens duur kunnen te staan komen.

ERRATUM.

Onder de nieuwstijdingen uit Oost-Indië in ons vorig nommer wordt gesproken van den luit. ter zee C. STAR NUMAN; dit moest zijn C. STAR NAUTA.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 8 *Maart*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{1}{4}$.
Dito Dito	» 3	»	$75\frac{5}{16}$.
Dito Dito	» 4	»	$93\frac{7}{16}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	$79\frac{1}{16}$.
Dito 1851 en 1852	» $2\frac{1}{2}$	»	$79\frac{15}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	$40\frac{1}{2}$.
Dito Nation. Metall.	» 5	»	$84\frac{7}{8}$.
SPANJE Onb. Stukken	» $1\frac{1}{4}$	»	$23\frac{13}{16}$.
Dito Binnenl.	» 3	»	$38\frac{1}{2}$.
PORTUGAL	» 3	»	$44\frac{3}{16}$.
RUSLAND Oblig. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	$101\frac{5}{8}$.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	$100\frac{7}{8}$.
Dito bij *Hope*	» 4	»	—
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	—
Nieuwe Leening van 1855 bij *Stieglitz*	» 5	»	$89\frac{7}{8}$.

LONDEN, 8 *Maart*. Consols $91\frac{5}{8}$.

PARIJS, 8 *Maart*. Fransche 3 pCt. 72.95.

WEENEN, 8 *Maart*. Metalliek 5 pCt. *f* $84\frac{7}{8}$. Nat. Leening *f* $85\frac{1}{4}$. Wissel op Londen *f* 10.02. Zilver 4.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

HONG KONG 11 Jan., *Rooderkerk* West-Capelle, Cardiff.
AMOY 6 Jan., *de Boer* Zuid-Holland, Swatow.
SAMARANG 2 Jan., *Flens Jzn.* Johanna en Geertr., Bat., den 5 dito n. Nederland vertrokken.
SOERABAYA 31 Dec., *Rolufs* Telegraph, Samarang.
KONSTANTINOPEL 13 Febr., *Rink Fijn* Nijverheid, Galatz.
MESSINA 16 Febr., *den Breems* Trekvogel, Malta.
LIVORNO 28 Febr., *Westers* Antina, Amst.
ALICANTE 20 Febr., *Lever* Jantina Ikkina, North Shields.
Bij DUNGENESS 8 Maart, *Visser* Eliza, v. Sur. n. Amst.; *Rotgans* Gen. Baron van Geen, v. Amst. n. Bat.
Bij SEAFORD 3 Maart, *Boer* Joh. Henriëtta, v. P. Cabello n. Hamb.
PORTSMOUTH 3 Maart, *Woudstra* Jonge Kerst, v. Pentowan n. Antw.
FALMOUTH 2 Maart, *Lammers* Maria Jacoba, Manilla.
Bij FALMOUTH 2 Maart, *Swart* Senior, v. Bav. n. Amst.
CARDIFF 2 Maart, *Mink* Sicilië, Bremen.
LIVERPOOL 5 Maart, *Ruige* Cameleon, Milford, alles wel aan boord.
RENDSBURG 29 Febr., *Waterborg* Karsina, v. Freder. n. Dantzig.
SWINEMUNDE 3 Maart, *Zwaal* Zeemeeuw, Triest.

Vertrokken.

AMSTERDAM 5 Maart, *Meyboom* Aldebaran en *Tuk* Nieuw-Holland, Bat.; *Larsen* Johanna, Newc.; *Emmelkamp* Annechiena, Stettin; *Zeven* Elisabeth, Kopp.; *Konterman* Vr. Renske, Rugenwalde; *Meijer* Geertina, Hamb.; *Buikes* Raphael, Curaçao; *Rasker* Leentje Dost, Emd.; *Dallinga* Anna Henderika, Leer; — 6 *de Jonge* Magrieta Meijering, Stettin; *Biese* Alida Henderika, Bergen.
HELVOET 3 Maart, *Douwes* Eendragt, Bordeaux.
SAMARANG 23 Dec., *Bonjer* den Elshout en 29 *Kaleshoek* Constantia, Soerabaya.
SOERABAYA 28 Dec., *Muller* Zwarte Zwaan, Rott.
MAURITIUS 8 Dec., *Blaakhert* Koning Willem II, n. Falmouth, na gerepareerd te hebben; — 13 *Poolman* Thetis, Queenstown.
MANZANILLA 21 Jan., *Ets* Stad Sluis, Falmouth.
COLOMBO 27 Jan., *de Veer Czn.* Java's Welvaren, Amst.
GENUA 28 Febr., *Bosker* Ida Jacoba, Alicante; *Veenhuizen* Bougina Lammechina, Bremen.
LIVERPOOL 3 Maart, *Leisler* Eendragt, Gibraltar.
LEITH 2 Maart, *Ruiten* Verwachting, Harl.
HARBURG 5 Maart, *Hazewinkel* Jonge Lieffert, Engeland.
TRAVEMUNDE 4 Maart, *Kranenborg* Johanna, Windau; *Scholtens* Maria, de Oostzee.
HEILIGENHAGEN 1 Maart, *Douwes* Klazina Maria, België.

In lading.

HONG KONG 13 Jan., *Ruhaak* Cornelis Smit, Australië.
LIVERPOOL 3 Maart, *Zwanenburg* Anna Maria Henriëtte, Santos; *Mulder* Zorg en Vlijt en *Lovius* Waakzaamheid, Galatz; *van der Ley* Albert van Panhuys, Santander.

GRONINGEN, 8 Maart. Gisteren is van hier vertrokken de nieuwgebouwde kof Geelida, kapit. *R. Nip*, van Sappemeer, met haver naar Londen.

ZOUTKAMP, 7 Maart. Vertrokken 6 Maart, *van der Werf* Vr. Alida, Newc.; *van Lier* Reintje Willemina en *Kramer* Geziena, Harwich; *van Sluis* Annegina en *Kwint* Jantina, Londen; *Dik* Annette Kornelia, Laurvig; *Reijer* Jacobus Begeman, Hull; *Huges* Joh. Gerhard, Noorw.
Zeilklaar *de Haan* Sjoumenta, Pole; *Folders* de Weldaad, Harw.; *Janknecht* Koophandel en Zeevaart, Newc.; *Drewes* Tjakina, Londen; *Duintjer* Elsiena, Ipswich.

ELSENEUR, 1 Maart. Gisteren passeerde hier eene Ned. kof, vermoedelijk Egbertus, kapit. *E. M. de Jonge*, v. Amst. n. Koppenhage.

HELSINGÖR, 1 Maart. De kof Onderneming, kapit. *Hoedemaker*, uit en van Harlingen naar de Oostzee in ballast, is heden avond hier in de haven gekomen om een lek te stoppen.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

HELVOET 7 Maart, *Plokker* Anna, Newc.
Bij DUNGENESS 4 Maart, *Meijer* Zeevaart, v. Surin. n. Londen; *Hendriks* Sophia Elizab., v. Surin. n. Amst.
Bij WIGHT 3 Maart, *de Groot* Merwede, v. Galatz n. Dordr.
PENZANCE 3 Maart, *Wolthekker* Elizab. Ruardi, v. Galatz. n. Rott.
LA ROCHELLE 2 Maart, *Metz* Verwachting, Amst.
BILBAO 23 Febr., *den Breems* Kooph. en Zeevaart, Vlaard.; *Lohman* Roelfina Gerardina, Newc.
KONSTANTINOPEL 25 Febr., *Strootman* Beerta Victoria, Leith.
SYDNEY 19 Nov., *Sterkenburg* St. Helena, Zuid-Amerika; — 20 *Prins* San Francisco, Hobarttown.
AKYAB 12 Jan., *Schoolwerth* Brederode, Rott.

Vertrokken.

TEXEL 6 Maart, *Kleijn* Concordia, Bordeaux; *Drewes* Harmonie, Grangemouth; *Meijer* Margaretha, Newcastle; *Koning* Johanna Marchina, Grimsby.
VLIE 4 Maart, *Schaafsma* Antje, Fernambuck.
HELVOET 7 Maart, *Jager* Jeanne Agatha, Cardiff; *Nagel* Triton, id.; *Dik* Alida Sinnige, Newc.; *Potjer* Jacomina, Civita Vecchia; *Schuring* Hillegina, Rouaan.
BROUWERSHAVEN 6 Maart, *Derks* Stad Tiel, Cardiff.
ANTWERPEN 5 Maart, *Haverbult* Elizabeth, Liverpool.
SWANSEA 3 Maart, *de Vries* Westerschouwen, Konst.
LIVERPOOL 4 Maart, *Kramer* Harmonie, Livorno.
ROYAN 28 Febr., *Visser* Zaanstroom, Amst.; *de Vries* Johanna, Antw.; *Wieringa* Anke Berg, Hamb.
VALPARAISO 3 Febr., *van Hees* Jan van Schaffelaar, San Franc.
FOO-CHOW-FOO 20 Dec., *Chevalier* Juno, Cowes.

Zeilklaar.

LONDEN 4 Maart, *Poelman* Doethea Christina, Konst.

In lading.

LONDEN 4 Maart, *van Groenenberg* Oncko en Johan, Livorno; *Vlas* Marianne, Koningsb.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 7 *Maart*.

TARWE.			GERST.				
Oude	70 ℔ *f*		Winter	52 ℔ *f* 4,65	Zw. Voer	40 ℔ *f* 2,85
N.Oml.1855	68 -	10,15	-	54 - - 5,25	- -	42 - - 3,05
- -	70 - -	11,00	-	56 - - 5,70	- -	44 - - 3,25
- -	72 - -		Zomer	54 - - 4,50	BOONEN.	
- Old.	66 - -	8,75	-	56 - - 4,90	Paardeb. *f* 6,25,50,75	
- -	68 - -	9,50	Knobbe	60 - - 5,70	Gr. Erwt. *f*	
- -	70 - -	10,25	-	62 - - 6,10	Graauwe dito *f*	
- -	- -		HAVER.		ZADEN, ENZ.	
ROGGE.			Dikke	36 ℔ *f* 2,55	Old. Koolz. *f*	
Inl.	62 ℔ *f*	7,30	-	38 - - 2,85	Oml. dito *f*	
-	64 - -	7,90	-	40 - - 3,05	N. Aveelz. *f*	
-	66 - -	8,45	-	42 - - 3,25	Zomerzaad *f*	
-	68 - -	8,95	-	44 - - 3,45	G. Mosterdz. *f*	
BOEKWEIT.			-	46 - - 3,65	Lijnzaad *f*	
Gr. Zd.	64 ℔ *f*	7,30	-	48 - - 3,85	Dederzaad *f*	
- -	66 - -	7,70	-	50 - - 4,05	Gr. Gort *f* 8,50, *f* 9,50	
- -	68 - -	8,10	W. Voer	36 - - 2,65	Parel dito de 100 ℔ *f*	
Zw. -	64 - -	7,10	- -	38 - - 2,90	tot *f*	
- -	66 - -	7,50	- -	40 - - 3,10	Raapolie per vat *f* 48	
Veen	64 - -	7,00	Zw. -	36 - - 2,45		
-	66 - -	7,40	- -	38 - - 2,65		

Tarwe en Rogge door geringen aanvoer en meerder kooplust, vooral in de beste soorten, hooger verkocht. — Boekweit iets lager afgegeven. — Winter-Gerst slap, vooral de ligte soorten, die als genoteerd werden aangeboden; Zomer prijshoudend; Knobbe iets lager. — Haver weinig aan en tot ruim vorige prijzen te plaatsen. — Boonen bijna niet in omgegaan. — Gort stil. — Zaden zonder handel.

ROTTERDAM, 6 *Maart*. Granen. Tarwe: 158, 160 ℔ Bovenl. Ris *f* 430, *f* 440.

LEEUWARDEN, 7 *Maart*. De aanvoer van Granen was heden minder groot dan de vorige week, en voor vele derzelve werden lagere prijzen besteed. Tarwe in de puike soorten 50 ct. en in de ordinaire dito 75 ct. lager dan de vorige week, puike *f* 11,60 tot *f* 12,60; knappe *f* 10 tot *f* 10,65; ordinaire *f* 9,50,75. Puike roode *f* 12,60, *f* 13. — Rogge op ongeveer vorige prijzen gehouden met meer koopers, Inl. *f* 8,10 tot *f* 8,60. — Boekweit als voren met weinig handel, Vries. Zand *f* 8,15,30. — Winter-Gerst vooral in de ligtere soorten meer aangeboden en tot lagere prijzen verkocht, puike *f* 5,40,60; ligtere soorten *f* 4,25, *f* 4,50. Zomer vond weinig koopers en 30 ct. lager dan de vorige week. — Haver ongeveer als voren, puike fijne *f* 4,20,40,50; Voer *f* 2,80 tot *f* 3,60.

AMSTERDAM, 7 *Maart*. Poolsche en witte Tarwe bij gerijven onveranderd; roode Inlandsche veelal lager verkocht; 130, 131 ℔ b. Pools. *f* 620, *f* 625; 126 ℔ witb. dito *f* 605; 124, 125 ℔ Fries. *f* 370, *f* 375; 124 ℔ dito *f* 380; 130 ℔ n. Gelders. *f* 445; 128 ℔ dito *f* 410; 129 ℔ mind. dito *f* 394. — Rogge bij partij iets lager, bij gerijven als voren; 120, 121 ℔ Pruis. *f* 355, *f* 362; 120 ℔ dito *f* 352 bij partij; 119 ℔ n. Inl. *f* 295.. — Gerst iets hooger verkocht: 99 ℔ Vries. winter *f* 192; 100 ℔ dito zomer *f* 165.

Koolzaad op het voorjaar $\frac{1}{2}$ p. vl. lager; op het najaar 1 p. vl. hooger; op 9 vat in April $97\frac{1}{2}$ p. vl.; Sept., Oct. en Nov. 74 p. vl. — In Lijnzaad is niets omgegaan. — Raapolie dadelijk en op levering williger; op 6/w. *f* 53; vlieg. *f* 51,50; Mei *f* 47,50 a 75 a 50; Sept. *f* 41,25 a 50; Oct., Nov. en Dec. *f* 41 a 50 a 25. — Lijnolie wel zoo aangenaam; op 6/w. *f* 37,25; vlieg. *f* 36; April en Mei *f* 35,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 49,25; vlieg. *f* 48.

LONDEN, 5 *Maart*. De graanmarkt was heden voldoende voorzien. Een gedeelte der van eergisteren overgebleven inl. Tarwe werd tot de verlaagde prijzen van dien dag afgezet. In vreemde ging nagenoeg niets om, zoodat de notering, gelijk mede die van alle andere artikelen, geheel nominaal is.

Van den 7den. Granen onveranderd, flaauw.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 7 *Maart*. Door geringen aanvoer geen prijs te bepalen.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 7 *Maart*. Aan de markt van heden was slechts eene kleine hoeveelheid vee aangevoerd en werd er weinig handel gedaan.

LONDEN, 7 *Maart*. Aan de markt werden heden aangevoerd: 800 runderen, 120 kalveren en 2700 schapen; prijzen onveranderd, met zeer tragen handel.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 7 *Maart*.

NEDERL., Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{1}{8}$, $63\frac{3}{16}$; Dito Dito 3 pCt. $75\frac{3}{16}$, $75\frac{1}{2}$; Dito Dito 4 pCt. 93, $93\frac{3}{16}$, $93\frac{1}{8}$; Amortis.-Syndicaat $3\frac{1}{2}$ pCt. $89\frac{1}{2}$. $89\frac{3}{4}$; Handelmaatschappij $4\frac{1}{2}$ pCt. $130\frac{3}{8}$. — SPANJE, Onb. Stukken $1\frac{1}{4}$ pCt. $23\frac{3}{4}$, $23\frac{13}{16}$, $23\frac{3}{4}$; Dito 3 pCt. $43\frac{1}{16}$, $43\frac{1}{8}$; Dito Binnenlandsche à 6/m. 3 pCt. $38\frac{3}{16}$, $38\frac{7}{16}$, $38\frac{3}{8}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 44, $44\frac{1}{4}$, $47\frac{3}{16}$; Dito Dito Uitgest. 21. — RUSLAND, Oblig. bij *Hope* en *Co.* 1798 en 1816 5 pCt. $101\frac{1}{4}$, $101\frac{1}{2}$, $101\frac{3}{8}$, Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. $100\frac{3}{8}$, $100\frac{5}{8}$, $100\frac{1}{2}$; Certificaten bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. $83\frac{3}{16}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $81\frac{3}{8}$, $81\frac{1}{2}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 81; 5 pCts. N. Russen bij *Stieglitz* $88\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$; Dito 1855 $89\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{13}{16}$. — POLEN, Certificaten 4 pCt. $76\frac{3}{4}$.

OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $79\frac{1}{8}$, $79\frac{3}{16}$, $79\frac{1}{8}$; Dito Nationale 5 pCt. $79\frac{13}{16}$, $79\frac{15}{16}$, $79\frac{7}{8}$; Dito Nieuwe 1847 $2\frac{1}{2}$ pCt. $40\frac{7}{16}$, $40\frac{5}{8}$, $40\frac{1}{2}$; Dito 1851 en 1852 $2\frac{1}{2}$ pCt. $40\frac{7}{16}$, $40\frac{5}{8}$, $40\frac{1}{2}$; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. $84\frac{7}{8}$, 85, $84\frac{7}{8}$; Oostenr. Credit Anstalt *f* 256, *f* 259, *f* 257; Oostenr. Bank-Act. *f* 1235; Weenerb. bij *Goll en Co.* 5 pCt. $80\frac{1}{2}$; Dito 4 pCt. 65; Braz. 5 pCt. $98\frac{1}{2}$; Mexik. $19\frac{13}{16}$, $\frac{7}{8}$; Dito Onb. $19\frac{3}{4}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{3}{4}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pCt. $79\frac{1}{2}$; Gren. $20\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$; Dito Onb. $20\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$; Dito Uitg. $7\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$; Ecuador $3\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$; Dito Onb. $3\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$; Dito Nieuwe 14, $\frac{3}{8}$; Landw. $4\frac{3}{4}$; Venez. $27\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; Dito Uitg. 12; Grieken $5\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$; Dito Onbep. $5\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$; 5 pCt. Thes. Amst. $102\frac{7}{8}$.

Noch in Holl. noch in vreemde fondsen vertoonde heden handel of variatie eenige bijzondere levendigheid. — Mexik. en Grenada waren meer aangeboden.

Koers van het Geld: Beleen. $4\frac{1}{2}$; Prolong. $4\frac{1}{2}$, 5; Disc. 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen $63\frac{1}{8}$ a $\frac{3}{16}$; Spaansche $1\frac{1}{4}$ pCt. $23\frac{3}{4}$ a $\frac{13}{16}$; Binnenl. 3 pCt. $38\frac{7}{16}$; Metall. 5 pCt. $79\frac{1}{8}$.

ADVERTENTIEN.

VOCAAL en INSTRUMENTAAL

CONCERT

van **A. DE CORNILLON**, Kapelm., op aanstaanden MAANDAG den 10den dezer, in de GROOTE CONCERTZAAL in de Poelestraat. Aanvang des avonds te $6\frac{1}{2}$ uur.

Entreé ***f* 0,99**. H.H. STUDENTEN en OFFICIEREN **75 Cent.**

KAARTJES zijn te bekomen aan het CONCERTHUIS.

Algemeene Vergadering

van de LEDEN en AANDEELHOUDERS der **ONDERLINGE BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ**, op DINGSDAG den 11den Maart, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven TIDDENS.

HK. MIEDENDORP,
Directeur-Boekhouder.

*** De KOMMISSIE voor de PAARDEN-FOKKERIJ roept de **HENGSTHOUDERS** in de provincie *Groningen* op, om ter Voorjaarskeuring te verschijnen met hunne **driejarige** HENGSTEN en met diegene welke geen vroegere Keur ondergaan hebben of voor welke een hernieuwd onderzoek noodig is geoordeeld; alles op DINGSDAG den 18den Maart 1856, bij de Kastelein BRUGMA, buiten de Heerepoort te *Groningen*, des morgens te 9 uur; zullende er na *half tien* geene Paarden meer worden aangenomen.

Bij deze Keuring zullen Premiën voor uitmuntende driejarige Hengsten worden toegewezen, volgens art. 18 en 19 van het Reglement.

Namens de Kommissie voornoemd:
H. C. VAN HALL,
Sekretaris.

Vergadering

van de **EVANGELISCHE MAATSCHAPPIJ ter bevordering van Waarheid en Godzaligheid onder Roomsch-Katholijken**, op DINGSDAG den 11den Maart 1856, des avonds te 7 uur, in het CONCERTHUIS.

Sprekers: de Heeren H. UDEN MASMAN, P. HOFSTEDE DE GROOT, G. HEERES, F. B. SCHIFFER.

Voor allen die wenschen deze zamenkomst bij te wonen, zijn TOEGANGSBILJETTEN te bekomen aan het CONCERTHUIS, voor 25 Cents.

PROGRAMMA.

Tentoonstelling voor 1856,

VAN WEGE HET

KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter aanmoediging en bevordering van Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam: *PICTURA*, te *Groningen*.

Het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *PICTURA* heeft besloten, in den jare 1856 weder eene Tentoonstelling van Schilderijen, Teekeningen en Etswerk van levende kunstenaars uit *Nederland*, en van *Nederlanders* van geboorte, buiten het Rijk woonachtig, te houden, en de vereenigde Commissie daartoe benoemd brengt dien ten gevolge de navolgende bepalingen ter kennis van alle maatschappijen, beoefenaars en bevorderaars der beeldende kunsten.

Art. 1. De Tentoonstelling zal van den 12den Mei tot den 21sten Junij geopend zijn, en des noods ééne week kunnen verlengd worden.

Art. 2. De Schilderijen, Teekeningen en andere voorwerpen zullen, *behoorlijk ingepakt en vrachtvrij*, moeten bezorgd worden, hetzij, vóór den 24sten April aan den heer C. F. ROOS (in *'t Huis met de Hoofden*), te *Amsterdam*, hetzij, indien zulks de Heeren Kunstenaars beter mogt voegen, vóór den 2den Mei, *mede vrachtvrij*, aan het adres van den Secretaris der Vereenigde Commissie, F. DE WITT. De stukken aan andere adressen ingezonden, worden niet geplaatst.

Art. 3. Elk in te zenden stuk zal moeten worden voorafgegaan of zijn vergezeld van *eenen vrachtvrijen brief* aan den Secretaris, inhoudende den naam en de woonplaats des inzenders, eene korte omschrijving van het kunststuk, het merk, waarmede ieder stuk of iedere kist is geteekend, benevens, des verkiezende, den prijs. Bij verkoop wordt, ter bestrijding van de kosten, 5 pCt. van den koopprijs afgetrokken.

Art. 4. Stukken op de vorige Tentoonstellingen te dezer Stede geplaatst geweest, zullen niet worden toegelaten. De Commissie behoudt zich de bevoegdheid voor, om van de ingezonden stukken diegene, welke zij niet geschikt oordeelt, niet te plaatsen; maar vóór de opening der Tentoonstelling, onder geheimhouding, terug te zenden.

Art. 5. Stukken met toestemming der vervaardigers door anderen ingezonden, kunnen niet ten verkoop worden aangeboden.

Art. 6. Ieder verkoop van een als te koop opgegeven stuk zal niet worden erkend, dan voor zoover daarvan aan de Commissie kennis is gegeven; en zal derhalve, indien het stuk inmiddels door de Commissie mogt zijn verkocht, als vervallen worden beschouwd.

Art. 7. Alle geplaatste stukken blijven tot de sluiting der Tentoonstelling onder een zorgvuldig toezigt, en worden voor brandschade verzekerd. Voor schade of gemis bij de in- en terugzending of anderzins wordt niet ingestaan.

Art. 8. De onverkochte stukken moeten binnen acht dagen na de sluiting der Tentoonstelling aan het lokaal worden afgehaald. De overblijvende zullen na verloop van dien tijd, *vrachtvrij*, aan de inzenders worden teruggezonden.

Art. 9. Alle vorderingen, de ontvangst of de betaling der kunstwerken betreffende, moeten binnen drie maanden na de sluiting der Tentoonstelling bij de Commissie worden ingediend. Na dat tijdstip worden geene vorderingen aangenomen.

De Vereenigde Commissie wenscht zooveel mogelijk alles in het werk te stellen, om deze Tentoonstelling voor de inzenders en bezoekers belangrijk te doen zijn, en heeft derhalve het voornemen, om, onder goedkeuring van Z. M. den Koning, na afloop der Tentoonstelling, eene verloting van eenige, te dien einde op de Tentoonstelling aangekochte, kunstwerken te houden.

GRONINGEN, 26 Januarij 1856.

De Vereenigde Commissie voor de Tentoonstelling,

Het Bestuur des Genootschaps:	*De Commissie uit de Leden des Genootschaps:*
Dr. H. WOLTHERS, *Voorzitter.*	Mr. A. MODDERMAN.
F. DE WITT, *Penningmeester en Secrt. der Vereenigde Commissie.*	K. MESDAG.
Jhr. Mr. W. C. A. ALBERDA VAN EKENSTEIN, *Secretaris.*	Jhr. Mr. J. W. J. MAREES VAN SWINDEREN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

D. T. POTJEWIJD
met
J. M. HEERES.

O. PEKELA, 4 Maart 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene wélgeschapen DOCHTER ENA DALLENGA, geliefde Echtgenoot van

P. R. ROELFSEMA,
Commissionair in Granen.

GRONINGEN, 7 Maart 1856.

*** Heden overleed, na een lang doch geduldig lijden, mijn geliefde Echtgenoot J. TOBINGA; diep betreurd door mij, mijne eenige Dochter, zijne hoogbejaarde Moeder en verdere Familie.

GRONINGEN, 6 Maart 1856.

G. H. KLAASSENS,
Wedw. J. TOBENGA.

Er wordt geen uiterlijke rouw gedragen dan door mij en mijne Dochter.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim één jaar, AGATHUS JOHANNES, geliefde jongste Zoon van

JOHs. KOENS en
A. KOENS—SCHAAPSCHOE.

GRONINGEN, 7 Maart 1856.

*** Tot diepe droefheid der achtergelatene Weduwe, Kinderen, Bloedverwanten en Vrienden, overleed heden namiddag te twee uur, na een smartelijk doch geduldig lijden, in den ouderdom van ruim eenëntwintig jaren, de WelEerwaarde Zeer Geleerde Heer ARNOLDUS WERUMEUS BUNING, in leven *Predikant bij de Hervormde Gemeente alhier*, STEDUM, 7 Maart 1856.

M. L. VAN LON,
Wedw. A. WERUMEUS BUNING.

Eenige kennisgeving.

*** **G. T. N. SURINGAR**, te *Leeuwarden*, heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

Prof. T. ROORDA,

OVER DE DEELEN DER REDE EN DE

REDE-ONTLEDING, OF

LOGISCHE ANALYSE DER TAAL,

TOT GRONDSLAG VOOR WETENSCHAPPELIJKE TAALSTUDIE.

Tweede, verbeterde en vermeerderde uitgaaf, *f* 2—80.

VOOR *f* 10 IN PLAATS VAN *f* 28.

DICHTWERKEN VAN

JACOB CATS,

naar de behoeften van den tegenwoordigen tijd ingerigt. Met Plaatjes.

Opgedragen aan H. M. de Koningin-Weduwe, met een Voorberigt van Prof. M. SIEGENBEEK en Aanteekeningen en Ophelderingen van Prof. M. DE VRIES en Dr. A. DE JAGER. 8 deelen compleet.

Tot een bijzonder doel wordt een klein getal ex. van boven-

staand Werk aan de eerstkomenden voor den prijs van *f* 10, in plaats van *f* 28, afgeleverd. In geen geval duurt deze aanbieding langer dan tot April aanst. Aanbeveling is hier onnoodig.

⁎⁎⁎ Bij de **Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA** is uitgekomen:

HET TOONEEL VAN DEN OORLOG IN AZIË.

Prof. Dr. **KARL KOCH,**

DE

Caucasische Landen en Armenië,

IN REISTAFEREELEN VAN

Curzon, K. Koch, Macintosh, Spencer** en **Wilbraham;

VERTAALD DOOR

J. J. A. GOEVERNEUR.

Prijs *f* 2—20.

DE KATHOLIEKE

EN

PROTESTANTSCHE NATIËN

ONDERLING VERGELEKEN

UIT HET DRIELEDIG OOGPUNT VAN

Welvaren, Verlichting en Zedelijkheid.

DOOR

NAPOLÉON ROUSSEL.

Met eene Voorrede van

Prof. P. HOFSTEDE DE GROOT.

2 Deelen. Prijs *f* 7.00.

Faillissement.

Bij Vonnis van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK van *Groningen*, van den zevenden Maart 1800zesënvijftig, behoorlijk geregistreerd, is **LUBOLF OOSTMEIJER,** Koopman te *Groningen*, verklaard te zijn in staat van **FAILLISSEMENT,** met bepaling, dat het Faillissement is aangevangen op den zesden Maart laatstleden, waarbij wijders benoemd is tot REGTER-COMMISSARIS de Heer Mr. **J. WOLDRINGH,** Lid der Regtbank, en tot CURATOR is aangesteld de Heer Mr. **L. EIJSSONIUS WICHERS,** Advokaat, te *Groningen* woonachtig.

De Curator:
Mr. L. EIJSSONIUS WICHERS.

Stoomvaart

VAN

HARLINGEN OP HULL.

Het Nederlandsche **IJZEREN RADERSTOOMSCHIP** 1ste kl. **„GRAAF VAN RECHTEREN”,** Kapt. D. VOET, zal, te beginnen met **Zaturdag den 8sten Maart e.k.,** geregeld IEDEREN ZATURDAG van **HARLINGEN** naar **HULL** vertrekken. — Adres voor PASSAGIERS, VEE en GOEDEREN bij den Agent te *Harlingen*,

J. VELLINGA,
Cargadoor.

Ten overstaan van Mr. **J. J. CREMERS,** zullen, op MAANDAG den 10den Maart 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van H. MENSINGA, worden verhuurd: Ongeveer 24 Bunders LAND, liggende in den *Paddepoel*, onder *Groningen*, behoorende aan J. G. GROENHUIS; in Perceelen, 2 B. om te Bouwen, het overige om te Hooijen of te Weiden.

Mr. J. J. CREMERS.

Mr. **E. VAN EERDE,** Notaris te *Groningen*, gedenkt, op DINGSDAG den 11den Maart 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein T. GRAALMAN, in de Nieuwe Boteringestraat te *Groningen*, publiek, voor den tijd van één Saizoen te verhuren: Ongeveer 16 Bunders LAND, gelegen in den *Hoogen Paddepoel*, onder *Adorp*, in eigendom toebehoorende aan Mevrouw de Wedw. van wijlen den Heer Mr. T. P. TRESLING.

Om te Weiden en te Hooijen.

Mr. E. VAN EERDE, *Notaris.*

⁎⁎⁎ Mr. **W. LAMAN TRIP,** Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 11den Maart 1856, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein H. T. DE BOER, te *Ooster-Hoogebrug*, onder *Noorddijk*, ten verzoeke van de Kinderen van wijlen GARBRAND J. VAN DIJKEN en Vrouw, publiek verhuren, om te Hooijen of te Weiden en te Bouwen:

Pl. m. 43½ Bunders best **GROENen BOUWLAND,** gelegen aan den Trekweg bij *Ooster-Hoogebrug*, onder *Noorddijk*, en te *Euvelgunne*, onder *Middelbert*; — en voorts: ruim 2 Bunders HOOILAND, gelegen bij de Borgsloot, onder *Engelbert*.

BOELDAG,

op WOENSDAG den 12den Maart 1856, des middags precies te 12 uur, ten Huize van den Kastelein F. GIEZEN, te *Helpman*, van:

2 PAARDEN, 2 KOEIJEN, KAP- en andere WAGENS, 2 WIPKARREN, 1 ARRESLEDE, 1 KAPCHAIS, PAARDEN WAGENTUIGEN en eene partij **MEST;** EIKENH. BUREAU met BOVENSTUK, MAH. COMMODE, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER-, TIN-, IJZER- en BLIKGOED, voorts **2 JAGTGEWEREN, 1 PISTOOL** en hetgeen meer te bezien zal zijn des morgens bevorens.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Notaris.*

WOENSDAG den 2den April

1856, des voormiddags te 10 uur en verv., zal, voor en in de Behuizing, Westzijde aan het Martinikerkhof alhier, door nu wijlen den Heer Mr. H. A. SPANDAW bewoond geweest, publiek worden verkocht:

Een zeer nette **INBOEDEL,** bestaande o. a. in MAH. UITTREKen andere TAFELS, SECRETAIRE, COMMODE, CANAPÉ, EIKENH. KABINET, STOELEN, SPIEGELS met verg. Lijsten, SCHILDERIJEN, PENDULES, oud PORSELEIN, waaronder een fraai blaauw **TAFELSERVIES,** KRISTAL, GLAS- en AARDEWERK, KOPER-, TIN-, IJZER- en BLIKGOED, FORTE-PIANO, LEDEKANTEN, best BEDDEGOED, PAARDEHAREN MATRASSEN, VLOERKLEEDEN, TAPIJTEN, LINNENPERSEN, 1 MANGEL, KOOK- en andere KAGCHELS, en hetgeen meer te bezien zal zijn des daags bevorens van 10—12 en van 2—5 uur.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Notaris.*

⁎⁎⁎ Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 12den Maart 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein E. H. AALFS, voor de Ebbingepoort te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd:

Ongeveer 7 B. best GROENLAND, gelegen in 4 Stukken aan het *Selwerderdiepje*; ongeveer 7 B. best GROENLAND, gelegen in 3 Stukken, achter *Borgham*; ongeveer 1¼ B. best LAND, liggende aan den *Wolddijk*; — en ongeveer 5 B. best LAND, mede aan den *Wolddijk*, alles toebehoorende aan den Heer G. VAN BOLHUIS LIEFTINCK, en ongeveer 9¼ B. best OUD GROENLAND, *BORGHAM* genoemd, toebehoorende aan Mejuffer A. A. WICHERS, — alles in Perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk.

⁎⁎⁎ Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 13den Maart 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein D. BOLT, buiten de Steentilpoort te *Groningen*, voor *één Saizoen* publiek worden verhuurd, de navolgende **LANDERIJEN,** gelegen buiten de Steentilpoort te *Groningen*, als:

Ongeveer 6 B. uitmuntend GROENLAND, in 3 Stukken, aan de Stadsgracht, en ongeveer 5 B. best GROENLAND, in 3 Stukken, aan het Zaagmulderswegje, toebehoorende aan den Heer G. VAN BOLHUIS LIEFTINCK; — ongeveer 7 B. best GROENLAND, aan het Damsterdiep, toebehoorende aan Mejufvrouw de Wedw. J. R. TIJL; — ongeveer 9 B. best GROENLAND, in 4 Stukken, mede aldaar, toebehoorende aan den Heer K. MAATHUIS, — en ongeveer 5 B. LAND gelegen aan het einde van het Zaagmulderswegje; ongeveer 4 B. LAND gelegen te *Euvelgunne*, en ongeveer 3½ B. LAND gelegen aan den *Boermandeweg*; toebehoorende aan den Heer H. K. BAKKER; alles in Perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk; — **voorts nog:** Het TOPGRAS van ongeveer 2 B. LAND, gelegen aan den Stadsweg bij *Ooster-Hoogebrug*, toebehoorende aan den Heer R. T. DE COCK.

⁎⁎⁎ Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zal, op VRIJDAG den 21sten Maart 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Weduwe G. F. RASKER, op den hoek van het Ameland te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Een **OVERDEKT TJALKSCHIP,** genoemd ***DE REDZAAMHEID,*** groot 79 Tonnen, met daarbij voorhanden zijnde OPGOEDEREN, zoo als hetzelve wordt bevaren door H. R. WARNDERS, en thans is liggende in de Noorderhaven, bij de Havenstraat, te *Groningen*. Om te aanvaarden 8 dagen na den Toeslag.

⁎⁎⁎ Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 28sten Maart 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder J. BRUINS, buiten de Apoort te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd:

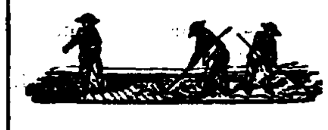

Ongeveer 28 Bunders best LAND, gelegen aan den *Horenschen Dijk*, toebehoorende aan den Heer H. C. REINDERS; ongeveer 2 B. LAND, mede aldaar gelegen, toebehoorende aan de Erven T. VAN DUINEN, en ongeveer 6 B. best GROENLAND, gelegen aan den Straatweg buiten de Kranepoort, toebehoorende aan den Heer A. HESSELINK; alles in Perceelen, om te Hooijen, te Weiden en te Bouwen.

Mr. **J. J. DE SITTER,** Notaris te *Groningen*, zal, op DONDERDAG den 13den Maart 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein MENSINGA, voor één Saizoen, in Perceelen, verhuren: pl. m. 16 B. best **GROENLAND,** gelegen achter de Noorder Begraafplaats, toebehoorende aan W. VEENHOVEN.

⁎⁎⁎ Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA,** Notaris te *Groningen*, zal, op MAANDAG den 17den Maart 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Weduwe BIJMA, op *Kostverloren*, voor den tijd van één jaar worden verhuurd:

I. Ongeveer 9 B. GROENLAND, benevens een Stuk TUINGROND, ongeveer 40 R. DIJK en een GRASKAMPJE daarnevens, liggende bij *Groningen*, aan den Straatweg naar *Zuidhorn*, toebehoorende aan de Weduwe P. BIJMA en ZOON. II. Ongeveer 7 B. GROENLAND, behoorende bij de Plaats *HOITUMHEERD*, tegenover het eerste Tolhuis aan den Straatweg naar *Zuidhorn*. Alles in Perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden, als het Topgras en Naweide ieder afzonderlijk.

Op Woensdag den 26sten Maart

1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, zal publiek ter verkoop worden aangeboden:

Het REGT van VASTE BEKLEMMING van 84 R., 36 Ell. MOESTUIN met de daarop staande BEHUIZING, WOONKAMERS, SCHUUR, STALLEN en verdere GETIMMERTEN, gelegen buiten de Boteringepoort te *Groningen*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 50—00, en toebehoorende aan H. D. G. VAN DER TUIN en Vrouw.

Te aanvaarden de Grond dadelijk na den Toeslag, de Behuizing op den eersten Mei e.k. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag van 10 - 4 uur.

J. H. GEERTSEMA, C.z.

Houtveiling te Zuidbroek,

onder werkelijke Houtkoopers,

op DONDERDAG den 13den Maart 1856, des morgens te 11 uur, van eene **groote partij JUFFERS, ELLENS** en **KOLDERS,** van onderscheidene Havens uit *Noorwegen* aangevoerd.

⁎⁎⁎ De Notaris **J. J. DE BLÉCOURT,** te *Wildervank*, gedenkt, ten verzoeke van den Heer J. KUIJPERS, Negotiant te *Rotterdam*, ten Huize van den Logementhouder E. J. DUINTJER, in *de Unie* te *Veendam*, op DONDERDAG den 13den Maart aanst., des avonds te 7 uur, publiek te veilen en verkoopen:

Het NEDERLANDSCH **KOFSCHIP** genaamd ***WILLEM JACOBUS,*** groot volgens Meetbrief 70 Tonnen, thans liggende in de Nieuwe Haven te *Rotterdam*. En zulks met al deszelfs RONDHOUTEN, STAAND- en LOOPEND WAND, ANKERS, TOUWEN, KETTINGEN, ZEILEN, en verder TOEBEHOOREN, zoo als die breeder bij gedrukten Inventaris ten Huize van Verkoop en elders in deze Provincie ter lezing liggen. Nadere informatiën bij den Heer KUIJPERS, te *Rotterdam*.

⁎⁎⁎ Mr. **J. D. TRESLING,** Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op VRIJDAG den 14den Maart 1856, des namiddags te 2 uur, ten verzoeke van den Heer D. N. KRACHT, en ten Huize van E. WARNERS, Kastelein aan den Stads Trekweg onder *Engelbert*, publiek, op gewone Conditiën te verkoopen:

13 BAGGELPRAMEN, 2 SCHOUWEN, eenige KRUIKARREN, en verdere BAGGELGEREEDSCHAPPEN, en 70 Stijgen best gewonnen RIET.

Mr. J. D. TRESLING.

HOUTVEILING,

onder werkelijke Houtkoopers,

op ZATURDAG den 15den Maart 1856, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Logementhouder G. TER STEEG, te *Delfzijl*, van onderscheidene soorten van **HOUTWAREN,** bestaande in NOORDSCHE VUREN en OOSTZEESCHE GREENEN en VUREN BALKEN, eene groote partij OSTERRISOERSCHE JUFFERS, ELLEJUFFERS, KOLDERS, EIKEN STOLPEN, ENZ.

Mr. H. J. OFFERHAUS, *Nots.*

Groote Houtverkooping.

In het Bosch van *Ennemaborg*, te *Midwolda*, zal, door den Deurwaarder **H. J. VAN DIJK,** te *Scheemda*, in het openbaar, gelijk vorige jaren, worden verkocht:

Eene groote partij **STAMBOOMEN en KAPHOUT,** als, onder anderen, zware EIKEN-, IJPEN- en ESSCHEN STAMBOOMEN, tot verschillend gebruik geschikt, benevens RIGCHELHOUT, BOONENSTOKKEN, ERWTENRIJS en BRANDHOUT.

Deze Verkoop zal zijn, te beginnen bij den Huize *Ennemaborg*, te *Midwolda*, op DONDERDAG en VRIJDAG den 13den en 14den Maart 1856, telkens des namiddags te één uur; zullende den eersten dag het zware Hout worden verkocht.

PUBLIEKE VERKOOP

van eene groote partij *WINSCHOTER* **STRATENDREK,** op VRIJDAG den 14den Maart 1856, des namiddags te twee uur, ten Huize van den Kastelein J. D. BUURMA, te *Winschoten*; tegen **kontante betaling.**

⁎⁎⁎ Mr. **J. S. G. KONING,** Notaris te *Wedde*, zal, ten verzoeke van zijnen PRINCIPAAL, op ZATURDAG den 15den Maart 1856, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van de Wedw. VAN INGEN, te *Nieuwe Schans*, ter verkoop veilen:

Zeven Grazen **kostelijk oud GROENLAND,** onder *Bonder Nieuwland*, vlak aan de *Nieuwe Schans*, bij de Watermolens, dusver in huur bij J. H. DE RAAF aldaar.

⁎⁎⁎ De Notaris **M. P. WENNIGER,** te *Loppersum*, gedenkt, ten verzoeke van DERK EIBES HOEKSEMA, op MAANDAG den 17den Maart 1856, des namiddags te 3 uur, ten Huize van D. BULTHUIS, te *Middelstum*, publiek te verkoopen:

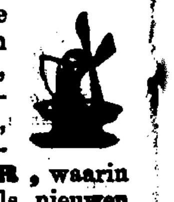

Eene zoo goed als nieuwe **BEHUIZING,** waarin onderscheidene KAMERS, vorstvrije KELDER en verdere GERIJFELIJKHEDEN, twee PUTTEN, een REGENBAK, benevens eene daaraan verbondene **SCHUUR,** waarin STALLING, ENZ. — Voorts eenen zoo goed als nieuwen **OLIEMOLEN** met groote BERGING voor OLIE en daaraan verbonden bijstaand PAKHUIS; alles met HEEM, TUIN en HOF, doende tot vaste huur *f* 10—00. Wijders de VASTE BEKLEMMING van 2 B. OUD GROENLAND, doende tot vaste huur *f* 40—00.

Alles staande en gelegen aan den Grindweg en het Boterdiep te *Middelstum*.

Nadere inlichting bij den Eigenaar en Bewoner en bij den Notaris.

⁎⁎⁎ Mr. **D. ROESSINGH,** Notaris te *Grootegast*, gedenkt, op WOENSDAG den 19den Maart 1856, des namiddags te 4 uur, ten HUIZE der GEMEENTE te *Grootegast*, ten verzoeke van de Heeren KERKVOOGDEN der HERV. GEM. te *Grootegast* en DIAKENEN dierzelfde Gemeente en van *Noordwijk*, publiek te verkoopen:

I. 1 B., 87 R., 10 Ellen VEENGROND, met den ONDERGROND, gelegen onder *Grootegast*, *de Ruwe Akker* bijgenaamd.

II. Den ONDERGROND van 3 B., 70 R., 10 E. onvergraven Veen, mede aldaar. En zulks in Perceelen, gelijk genommerd.

Mr. D. ROESSINGH,
Notaris.

⁎⁎⁎ De Notaris **M. P. WENNIGER,** te *Loppersum*, zal, ten verzoeke van E. E. APOL en Vrouw, op WOENSDAG den 19den Maart 1856, des namiddags te 3 uur, ten Huize van ABEL BOS, bij de Klap onder *Loppersum*, publiek verkoopen:

Eene **BEHUIZING** en **SCHUURTJE,** met de BEKLEMMING van derzelver HEEM, TUIN en HOF, doende des jaars tot huur *f* 4—00; zijnde eene beklante **BROODBAKKERIJ,** staande en gelegen te *Garrelsweer* aan den Weg en het Diep. De Koopprijs kan grootendeels beleend blijven.

Te HUUR, tegen den 1sten Mei

aanstaande: Een neringrijke **WOONKELDER** voor 't Kleine-poortje, op den hoek van het Damsterdiep. Te bevragen bij J. G. HOLTHUIS, voor 't Kleine-poortje.

EENE BOVENWONING,

alsmede twee **KAMERS** voor Heeren STUDENTEN, te **HUUR,** tegen primo Mei aanst. Te bevragen bij

D. C. DE JONGE, *Droogist.*

Let wel!

De ondergeteekende maakt bekend, dat zijn Winkel op nieuw is gesorteerd met **GASORNAMENTEN** van 1 tot 3 lichten, en wel uit eene van de **beste Fabrijken;** bevelende zich vriendelijk in elks gunst.

H. LANTINGA,
O. Boteringestraat.

UIT DE HAND TE KOOP:

een **UITSTEK, KOZIJNEN, RAMEN** en **DEUREN.** Te bevragen bij J. WALKER, H.z., Timmerman, aan het Schuitendiep te *Groningen*.

HET LIEFELIJKE EAU DE FLORIDA,

bereid uit fijne en vluchtige Oliën die in de gloeijende en vruchtbare Valleijen der Zuidelijke Staten gewonnen worden, heeft al de eigenschappen der Eau de Cologne: het verfrischt en verlevendigt de zinnen, geneest hoofdpijn, is een verkwikkend Reukwater, wordt bij het Toilet gebruikt, verzacht en maakt de huid blank, als men het met water vermengd tot wasschen gebruikt; men gebruikt het ook tot Mondreiniging en dan is het verfrischend en versterkend; de geur is zoo aangenaam, dat velen het boven alle andere Reukwateren verkiezen.

De Flacon, van den inhoud eener halve Wijnflesch, kost slechts *f* 1,00.

Egyptische TOILETZEEP.

Deze fijne Oostersche Compositie, die haren oorsprong aan het land der Pyramiden ontleent en algemeen in de uitgebreide baden der Oosterlingen gebruikt wordt, is in onderstaande Depôts te verkrijgen. Zij is aangenaam in het gebruik, bij het nat worden niet zoo glibberig als andere Zeepen, heeft een' liefelijken geur en drijft op het water. Hare goede uitwerkingen op de huid zijn bekend; zij is sponsieus en gelijkt in het gevoel op eene fijne ZANDZEEP; zij reinigt zeer gemakkelijk en opent de poriën op eene gezonde uitwaseming te bevorderen; zij geeft eene zachtheid en eene doorschijnend blanke, frissche, jeugdige kleur.

De prijs is 25 Cents, en de naam H. KERCKHOFF staat als waarborg der echtheid door den Egyptischen Pacha, op het etiquet.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, A. W. C. KEIJZER; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Meppel*, A. JEULEN en Co.; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Depôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.